№ 7 (2758) ■ Субота, 12 січня 2002 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

До Одеси повернувся спортсмен Теодор Рєзвий, який за 67 днів на весловому човні «Одеса» перетнув Атлантику.

На знімку: *Теодор Рєзвий з дружиною Людмилою.*

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1755 р. Відкрито Московський університет — перший у Росії. ■ 1907 р. У Житомирі народився Сергій Корольов, конструктор космічних кораблів. ■ 1909 р. На Київщині народилася Марія Приймаченко, народна художниця. ■ 1918 р. На переговорах у Бресті країни Європи визнали Центральну Раду повноважним представником українського народу. ■ 1976 р. Померла англійська письменниця, авторка численних детективів Агата Крісті.

Парламентська хроніка

Пірати не здаються?

Ранкове та денне засідання 11 січня

Після оголошення депутатських запитів та виступів народні депутати перейшли до розгляду законопроекту про виробництво, експорт, імпорт лазерних дисків. Зокрема, Міністр освіти Василь Кремень зазначив, що доопрацьований урядом документ передбачає ліцензування всіх стадій виробництва продукції Міністерством економіки на один рік. Це, на його думку, дасть змогу здійснювати ефективний державний контроль у цій сфері. Законопроект забороняє виробництво дисків у житлових приміщеннях. За порушення авторських прав відповідає виробник, а не замовник, адже більша частина замовників — це іноземні офшорні компанії. Як наслідок — кошти від продажу піратської продукції поповнюють бюджети інших країн. До речі, урядовий законопроект поширюється не тільки на виробництво дисків, а й на матриці.

На відміну від урядового документа, народні депутати пропонують ліцензувати не всі стадії виробництва, а кінцевий результат. Відповідальність за порушення авторських прав несуть не виробники, а замовники.

(Закінчення на 2-й стор.).

У Києві буде представник Придністров'я

Лідер невизнаної Придністровської Молдавської Республіки Ігор Смирнов призначив Володимира Боднара спеціальним представником Придністров'я в Києві, своїм посланцем в Україні. До цього, повідомляє «Інтерфакс», В. Боднар був представником комітету Верховної Ради Придністров'я з оборони й безпеки. Йому доручено займатися вирішенням економічних, політичних, юридичних та інших питань у відносинах між Придністров'ям та Україною. Він представлятиме позицію Тирасполя в Києві на переговорному процесі з Кишиневом. В. Боднар став першим представником Придністров'я за кордоном. На думку спостерігачів, призначення представника в Україні було зроблено не без відома властей України і свідчить про зближення позицій Києва і Тирасполя. В. Боднар протягом останніх років очолює Товариство українців Придністров'я.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Наша проста «Арка» відсунула гучний іноземний «Доккессон». Чи не свідчення це пробудження врешті-решт патріотизму і підтвердження високого професійного рівня наших фахівців?

(Закінчення на 6-й стор.).

У номер

Зарплата зросте

Заробітну плату працівників окремих категорій бюджетної сфери України буде підвищено на 15% з 1 лютого нинішнього року. Як повідомив Міністр праці і соціальної політики Іван Сахань, рішення про це прийнято на засіданні Кабінету Міністрів.

Зарплату підвищать працівникам охорони здоров'я, культури, соціальної сфери, галузевої науки. Представникам цих професій зарплату наприкінці минулого року не підвищували, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Нам обіцяють здоров'я

Кабінет Міністрів України затвердив комплексну міжгалузеву програму «Здоров'я нації», розраховану на період до 2011 року. За словами Міністра охорони здоров'я Віталія Москаленка, над підготовкою цієї програми Кабінет Міністрів працював протягом півтора року. Під час її підготовки використовувалися рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я, зокрема — Європейська політика ВОЗ «Здоров'я для всіх у XXI столітті». На основі затвердженого документа передбачено розробити відповідні регіональні програми, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

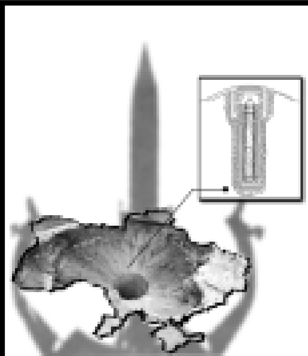
Я вам пишу...

Не товпіться, душі померлих, станьте в чергу!

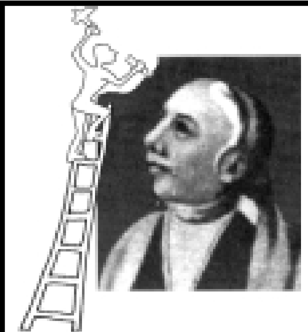
Ще в квітні померла моя дружина. Я звернувся в ощадбанк, щоб там видали гроші на поховання. Мені все обіцяли і відкладали на пізніший час. Врешті повідомили, що гроші видадуть у найближчі роки. Невже і померлі, так безбожно пограбовані рідною країною, для одержання власних грошей, повинні стояти в черзі?

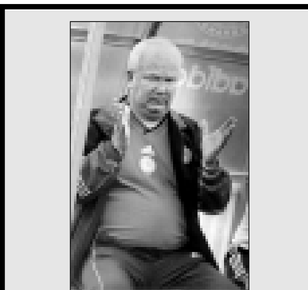
Дмитро ЧУПРУН.

Комунарівка
Калинівського району
Вінницької області.

P. S. **Пенсійний фонд розширив перелік банків із виплати пенсій у регіонах**

...А від Генпрокурора — руки геть!

Вечірнє засідання 10 січня

Парламентська хроніка

На цьому засіданні парламентаріям з подачі Комітету з питань правової політики знову довелося повертатися до питання про законодавче забезпечення діяльності тимчасових слідчих та спеціальних комісій ВР. Точніше, йшлося про прийняття постанови Верховної Ради з пропозицією главі держави Леоніду Кучмі підписати й оприлюднити закон про ці комісії, який парламент ухвалив ще 21 грудня 2000 (!) року. Доповідач народний депутат Олексій Шеховцов нагадав колегам, що Президент України всупереч Конституції впродовж п'ятнадцятиденного терміну не підписав цей закон і не оприлюднив, але і не повернув його вчасно Верховній Раді. А звідси і вже відомі затяжні пригоди із законом, а відтак і законодавчо неврегульована діяльність (і бездіяльність) слідчих парламентських комісій.

Парламентарії наголошували, що аргументи президентської сторони про дотримання главою термінів повернення закону до ВР (мовляв, там були вихідні дні) знівельовано роз`ясненнями Конституційного Суду на подібну тему та іншими логічними доказами. А коли так, то закон уже давно мав би діяти і нині «справа честі Верховної Ради» підтвердити своє рішення. Щоправда, довелося понервувати і цього разу. Спочатку для прийняття постанови не вистачило кількох голосів, але на вимогу Володимира Мухіна, Анатолія Матвієнка, Юрія Кармазіна та деяких інших депутатів, головуючий на засіданні Іван Плющ повернувся до голосування з цього питання — 234 голоси «за». Знову — слово за Президентом!

До речі, парламентарії ухвалили постанову про інформацію Тимчасової слідчої комісії ВР щодо стану розслідування кримінальних справ стосовно зникнення журналіста Гонгадзе, громадського діяча Бойчишина, убивств Щербаня, Гетьмана, Александрова... Її лейтмотив — підтримка відомої резолюції ПАРЄ щодо цих справ та закладення до держбюджету коштів на відповідні експертизи. Фракція КПУ підтримала постанову, коли з її проекту вилучили пункт, що означав відставку Генпрокурора Михайла Потебенька.

Оскільки четвер — день голосування, то парламент прийняв низку законів. Так, внесено зміни до закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», які виправляють несправедливість, що виникла у виплаті пенсій деяким категоріям науковців.

Серед низки прийнятих у першому читанні —законопроекти про карантин рослин, про місцеве самоврядування (нова редакція), про внесення змін до законів, що регулюють питання розміру внесків на деякі види загальнодержавного обов`язкового страхування, інтелектуальної власності в глобальній інформаційній системі Інтернет, виконавче провадження і відновлення платоспроможності боржників тощо.

На початку засідання було оголошено результати таємного голосування з виборів судді Конституційного Суду України (квота ВР). Кандидатура Олександра Копиленка, яку запропонував Голова ВР, набрала 56 голосів «за», а Віктора Шишкіна, якого висунула група депутатів, — 113. Вибори визнано такими, що не відбулися. Чималу групу служителів Феміди було обрано безстроково на посади суддів апеляційних обласних та місцевих районних, а також апеляційних господарських судів.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пірати не здаються?

Ранкове та денне засідання 11 січня

(Початок на 1-й стор.).

Підготовлений народними депутатами законопроект передбачає жорсткі умови для виробника та імпортера, натомість урядовий документ створює сприятливіші умови для імпортерів. На думку парламентаріїв, це призведе до ввезення в Україну великої кількості імпортної піратської продукції. Законопроект також обмежує заходи щодо непланових перевірок.

Утім, більшість народних депутатів переконана, що обмеження, передбачені у проектах законів, негативно вплинуть на виробника, зменшать попит на диски. Адже вартість одного диска буде вища за стипендію студентів — чи не основних користувачів комп'ютерів. Разом з тим, парламентарії погоджуються: авторські права вітчизняних діячів культури, естради необхідно захистити. А головне — запобігти запровадженню санкцій американського уряду на 75 млн. доларів.

Обидва законопроекти виноситимуть на голосування наступного четверга.

Цього дня парламентарії не залишили поза увагою і низку законопроектів, зокрема, про умови пріоритетного розвитку вітчизняної легкої та деревообробної промисловості, про внесення змін до закону про зв'язок, у якому чіткіше визначається термін «абонплата» та змінено умови оплати послуг згідно з часовими тарифами.

План, а не дзвінок

В Україні відсутня єдина фінансова політика, яка забезпечувала б виконання державного бюджету. А це насамперед впливає не лише на економічний клімат країни, а й на успішну роботу окремих установ, добробут кожного громадянина. Про це йшлося на прес-конференції з нагоди п'ятої річниці Рахункової палати. Зокрема, її голова Валентин Симоненко зазначив, що бюджетні кошти потрібно контролювати та інформувати про їх використання платників податків. Саме таким є основне завдання досить молодого державного інституту. Створений у 1997 році на підставі закону про Рахункову палату та статті 98 Конституції України, цей контролюючий орган спочатку викликав недовіру у більшості організацій. «Але сьогодні ми працюємо в тісній співпраці з виконавчою, законодавчою, судовою владами, підприємствами та установами», — запевнив Валентин Симоненко.

Так, за 2001 рік Рахункова палата перевірила майже тисячі організацій, а за 5 років виявила зловживання на 12 млрд. грн. державних коштів. Із них — 1,9 млрд. грн. лише за 2001 рік. За словами голови Рахункової палати, найбільше коштів з державного бюджету «з'їдає» так звана адмінреформа, адже з кожним роком збільшуються видатки на адміністративне управління. Торік вони зросли майже на 100 млн. грн. Аби уникнути такого нецільового використання коштів бюджету, необхідно чимскоріше закінчити реорганізацію адмінуправління.

Валентин Симоненко також запевнив, що під час перевірок Рахункова палата дотримується принципів об'єктивності, гласності та ефективності. Свої висновки вона надсилає Верховній Раді, Кабміну та Президенту і пильнує, щоб перевірені організації виконували її рекомендації. «Ми працюємо чітко за планом, а не за дзвінком певної посадової особи», —переконував голова контролюючого органу.

Фото агентства «Прес-КІТ».

За старим законом

Попри те, що розпочався виборчий процес, парламент продовжує плідну роботу, — на цьому наголосив на прес-конференції Голова Верховної Ради Іван Плющ. Адже минулого четверга народні депутати прийняли кілька десятків законів. Втім, як він зауважив, Верховна Рада та Кабінет Міністрів не змогли дійти консенсусу щодо закону про виробництво, експорт, імпорт лазерних дисків. Тому два законопроекти, підготовлені урядом та парламентаріями, народні депутати голосуватимуть наступного тижня. «Здається, у парламенті визріває той політичний симбіоз, який зможе поєднати ці документи і виробити один закон, який захищав би і авторські права, і українського товаровиробника», — прокоментував Голова Верховної Ради. Він також повідомив: якщо народні депутати не приймуть закон про диски 17 січня, то 8-ма сесія не повертатиметься до цього питання.

Наступного четверга парламент також прийматиме рішення щодо законів про медичне та пенсійне страхування, про судоустрій тощо. Загалом народні депутати повинні максимально зменшити обсяги законодавчої роботи для своїх наступників, бо новий парламент працюватиме у пленарному режимі лише з 15 травня.

Щодо закону про вибори до місцевих органів влади, то його неприйняття «протверезило деякі політичні сили, що хотіли легко подолати вето Президента», — вважає Голова ВР. На його думку, істотно змінювати систему формування представницьких органів влади на місцях у час, коли почалася виборча кампанія, немає сенсу. Тому вибори до місцевих органів влади проводитимуться за старим чинним законом, але він не повинен суперечити законові про вибори народних депутатів.

Відповідаючи на запитання журналістів про «касетний скандал-2», Іван Плющ висловився за необхідність проведення службового розслідування чи порушення судової справи.

Юлія ШЕЙКО.

Партійні рядки

Ідейні розбіжності

Одеська обласна організація СДПУ (о) обрала нового керівника — директора Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, члена-кореспондента НАНУ Бориса Буркинського. Натомість колишній лідер одеських есдеків Володимир Коєв та його прибічники вирішили змінити свої партійні уподобання. На одній зі своїх прес-конференцій В. Коєв заявив, що разом із ним із СДПУ (о) виходять члени 27 з 41 районної структури, загалом — близько... 15 тисяч чоловік. Вони переходять під прапори Аграрної партії України, а це означає, що вчорашні есдеки йтимуть на вибори у блоці «За єдину Україну».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Не всі ввійшли до виборчої комісії

В Ужгороді відбулася чергова сесія обласної ради 3-го скликання. Серед інших розглянуто питання про чисельний склад обласної ради наступного, 4-го, скликання та формування обласної виборчої комісії. Депутати вирішили залишити склад обласної ради без змін — по 5 представників від районів та міст обласного підпорядкування. Щодо формування обласної виборчої комісії, то до неї не ввійшли представники Комуністичної партії та Соціал-демократичної об'єднаної.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Підкуп доведе до криміналу

У Центрвиборчкомі

Центральна виборча комісія на своєму засіданні затвердила кошторис видатків на підготовку та проведення виборів народних депутатів. Зокрема, на діяльність ЦВК надано 37 млн. грн., на окружні комісії — 84,9 млн. грн. та 136,6 млн.— на дільничні комісії. Крім того, за словами голови ЦВК Михайла Рябця, виділено 10 млн. грн. на повторні вибори. На оплату газетної площі та ефірного часу, які використовуватимуть партії, блоки та кандидати, з державного бюджету дається майже 3 млн. грн.

Члени Центральної виборчої комісії також розробили й затвердили порядок нарахування та виплати зарплати членам комісій, реєстрації спостерігачів від партій, іноземних держав, міжнародних організацій. Вони підготували і роз'яснення щодо заборони давання виборцям грошей, безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт тощо. Михайло Рябець підкреслив: кандидати відповідатимуть за підкуп електорату в судовому порядку.

Голова ЦВК також повідомив, що вже затверджено голів та інших керівників окружних комісій. До їх складу входять 4 484 особи, з яких 675 — представники партій, що мають право на обов'язкове представництво. Зокрема, від «Батьківщини» — 25 осіб, «Громади» — 25, КПУ — 38, НРУ — 34, НДП —54, Демсоюзу — 54, Партії зелених — 40 , «Регіонів України» —48, партії «Реформи і порядок» — 25, «Солідарності» — 22, «Трудової України» — 35, «Яблука» — 24, ПСПУ — 20, УНР — 30, СДПУ(о) —48, СПУ —31 та «Єдності» — 35.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо розподілення округів у Криму, голова ЦВК зазначив, що в автономії практично збережено межі округів, які були на попередніх парламентських виборах. За його словами, на півострові допущено ряд порушень, коли було пропущено цілі населені пункти або неправильно вказано їхні назви. Але такі неточності найближчим часом буде усунуто.

Юлія ШЕЙКО.

Точка зору

Ветування закону про теледебати

«Президент Кучма обіцяв український і світовій громадськості демократичні та чесні вибори до парламенту України. Ветування цього закону (про теледебати) стало реальним підтвердженням зовсім інших намірів», — вважає голова УСДП, народний депутат України Василь Онопенко.

«Отже, абстрактні заяви Президента про демократичність і чесність виборів справедливо вважатимуться лицемірством і прагненням приховати реальні інтереси влади, а сам Президент Кучма й надалі залишатиметься визнанням недругом свободи слова», — **сказано в заяві Української соціал-демократичної партії.**

Скандал

Суд розбереться

Київський міський голова, лідер партії «Єдність» Олександр Омельченко має намір звернутися до суду за фактом прослуховування та оприлюднення його телефонної розмови з лідером блоку «Наша Україна» Віктором Ющенком. Про це, **як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»**, він заявив на прес-конференції у Києві. Проте О. Омельченко не уточнив, до кого саме буде пред'явлено позов.

Столичний міський голова зазначив, що впродовж останніх трьох років між Соціал-демократичною партією України (об'єднаною) та Київською міськрадою зберігається відкрите протистояння. О. Омельченко підкреслив, що в оприлюдненій розмові «яскраво виражено загальну думку не тільки фракцій «Єдність» або «Солідарність» і блоку «Наша Україна», а й більшості фракцій, що було підтверджено 234 голосами». Крім цього, О. Омельченко підтвердив, що в розмові з В. Ющенком він висловив свою особисту позицію стосовно колишнього Першого заступника Голови Верховної Ради України Віктора Медведчука і від неї не відмовляється.

Водночас київський міський голова зазначив, що прослуховування розмов, входження до системи телефонного зв'язку є порушенням закону і не допускається в жодній державі.

Все лише розпочинається

«Мені нема чого приховувати у своїх розмовах — і в офіційних, і в приватних. Усе, що я говорю по телефону, можу повторити й перед телекамерою. Я не визнаю подвійних стандартів чи подвійної моралі», — заявив **в інтерв'ю кореспондентові УНІАН** лідер виборчого блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко, відповідаючи на запитання про його ставлення до нового «касетного скандалу». В. Ющенко зазначив, що йому «бридко» коментувати це з тієї причини, що «ми такі беззахисні перед системою, що хтось може безпардонно втручатися у приватне життя кожного з нас». «Ми маємо зламати таку норму, створити іншу систему влади, яка поважатиме Конституцію і права людини, визнаватиме право кожного на особисте життя», — сказав лідер «Нашої України».

Віктор Ющенко зізнався, що «чудово розуміє»: війна компроматів у виборчій кампанії лише починається. «Але це та війна, в якій блок «Наша Україна» участі не бере і не братиме», — запевнив лідер блоку.

На вибори без плівок

«Сьогодні СДПУ(о) має відношення до всього в державі, і ми робитимемо все необхідне, щоб впливати на всі сторони суспільного життя. Але це суспільне життя не полягає у плівках Мельниченка чи Пономарчука, і ми підемо на вибори не з плівками, а зі звітом про зроблене», — так відповів під час презентації прес-клубу Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) її лідер Віктор Медведчук на запитання, чи мала СДПУ(о) відношення до нового «касетного скандалу».

Голова СДПУ(о) В. Медведчук оприлюднив першу десятку виборчого списку партії на майбутніх парламентських виборах. За його словами, до першої п'ятірки увійдуть: перший Президент України Леонід Кравчук, лідер фракції СДПУ(о) у Верховній Раді Олександр Зінченко, лідер СДПУ(о) Віктор Медведчук та голова координаційної ради «Блоку української молоді» Володимир Рябіка. Ще одне місце в першій п'ятірці списку поки що вакантне, і В. Медведчук лише натякнув, що його посяде жінка. У другій п'ятірці виборчого списку СДПУ(о), який остаточно затверджуватиме партійний з'їзд 15 січня, місця розподілено так: Міністр освіти Василь Кремень, голова Закарпатської обласної парторганізації Іван Різак, голова Чернівецької організації Михайло Папієв, Харківської — Володимир Шепетін, голова парламентського Комітету з питань оборони і нацбезпеки Борис Андресюк, 11-й номер — народний депутат Григорій Суркіс, 12-й — заступник голови СДПУ(о) Ігор Плужніков.

В. Медведчук також заявив, що очолювана ним партія не висуватиме свого кандидата на посаду міського голови Києва, однак братиме участь у виборах до міськради. Він наголосив, що столичний міський голова Олександр Омельченко, як громадянин і політик, має право звертатися до суду з приводу оприлюднення нібито його розмови з Віктором Ющенком. У свою чергу, Леонід Кравчук заявив, що «найбільш незрозумілим є причетність до відставки Першого заступника Голови ВР Віктора Медведчука Голови Верховної Ради Івана Плюща». Л. Кравчук висловився за те, щоб парламент припинив свою роботу і кандидати в депутати зосередилися лише на передвиборній боротьбі.

Юліана ШЕВЧУК.

Тенденції

Назвіть свою ціну, панове!

Під такою назвою голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко оприлюднив листа голові апеляційного суду Донецької області Олександру Кондратьєву та судді Івану Корчистому. У ньому, зокрема, зазначається: «Суддя Корчистий повідомив, що справа щодо звинувачення Юрія Вередюка у жорстокому побитті керівника Слов'янської телекомпанії «Тер» Ігоря Александрова, яке призвело до смерті журналіста, призначена до розгляду на 11 вересня 2002 року.

Українська Феміда завдяки вам продемонструвала світові своє непривабливе обличчя. Резонансну справу, до якої прикута увага не лише української спільноти, а й Ради Європи, справу, розслідування якої знаходилося під контролем Президента України, Генерального прокурора, Міністра внутрішніх справ, передану кілька місяців тому до суду, ви намагаєтеся покласти у довгу шухляду і спустити на гальмах».

Аргументуючи свій крок, суддя Іван Корчистий пояснив, що склалося «тяжке становище» з розглядом справ у судах області «через відсутність грошей на відрядження», що «через відсутність бензину» не забезпечується конвоювання підсудних.

Голова НСЖУ закликав служителів Феміди терміново скласти кошторис витрат, які необхідні для об'єктивного, неупередженого розгляду справи про вбивство Ігоря Александрова з умовою, що судовий процес має бути проведений невідкладно. Національна спілка журналістів України збере необхідну суму, переконаний Ігор Лубченко. Він попросив Голову Верховного Суду України Віталія Бойка і Голову Вищої ради юстиції Сергія Ківалова дати оцінку діям Олександра Кондратьєва та Івана Корчистого у навмисному затягуванні розгляду справи про вбивство журналіста Ігоря Александрова.

Відчутний тиск на пресу

Десята звітно-виборна конференція Київської спілки журналістів України переобрала на посаду свого голови на наступний п'ятирічний термін Ігоря Засєду, повідомляє Укрінформ. Обрано керівні органи спілки та внесено уточнення в статут КСЖУ. Одним з пунктів цього документа визначено, що офіс КСЖУ міститься на Хрещатику, 10. Однак, інформував голова спілки, дворічна боротьба за приміщення у престижному районі столиці ще не завершилася. Напередодні конференції начальник управління держмайна Київської міської держадміністрації Петро Головатенко вкотре попередив журналістську організацію про необхідність звільнити приміщення, посилаючись на начебто розпорядження міського голови. Назвавши відчутним тиск на пресу і журналістів як з боку влади, так і з боку місцевих олігархів, що проявляється, зокрема, у безпідставному закритті видань, Ігор Засєда закликав журналістів до професійної солідарності.

■ *Фотофакт*

Голова Київської спілки журналістів України Ігор Засєда виступає з доповіддю на десятій звітно-виборній конференції.

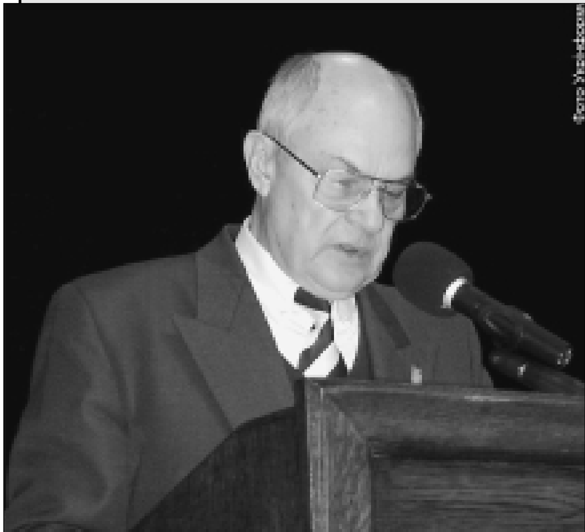

Фото Олексія МИХАЙЛОВА (Укрінформ).

Фотофакт

Київській міській клінічній лікарні № 1 виповнилося півстоліття. У цьому багатопрофільному закладі за рік обслуговують понад 24 тисячі киян. ***На знімку:*** *старша медсестра Олена Петрук працює в лікарні вже 46 років.*

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Служба 01

«Подарунок» від кочегарів

За одну ніч перетворилася на згарище Костівська сільська школа, побудована ще за царських часів. Помітивши серед ночі, що з системою опалення щось не гаразд, працівники місцевої кочегарки швидко знайшли несправність на шкільному горищі, піднялися туди з паяльною лампою і почали розігрівати лід у трубах. «Щось там загорілося, — розповідають вони тепер слідству, — та ми вогонь затоптали і пішли».

А трохи пізніше мешканці будинків, що прилягають до школи, побачили у своїх вікнах заграву пожежі.

Згорів не лише дах, а й все шкільне майно, меблі. Добре, що вдалося врятувати шкільну бібліотеку. За попередніми висновками, ціна злочинної недбалості, а саме так тепер кваліфікують дії посадових осіб, які мають безпосередній чи опосередкований стосунок до фатальних наслідків, — не менш як 150 тисяч гривень.

А поки що діти добиратимуться на заняття в райцентр Валки, розташований на відстані кількох кілометрів від села.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Вітчизняний стиль

Графиня з чумацького возу

За підсумками минулого року рентабельність виробництва молока в агрофірмі «Чумаки» становила 100%, а з вирощування на продаж племінного молодняка худоби і свиней навіть перевищила 200%.

Не останню роль у досягненні успіху відіграють якісні корми і ретельна племінна робота. «Чумаки» утримують корів високопродуктивної голштинської породи, надоюючи від кожної в середньому 8—9 тисяч кілограмів молока на рік. А телят цієї породи можуть придбати всі бажаючі.

До речі, корова на кличку Графиня з групи доярки Надії Вечір дала торік 11 тисяч 400 кілограмів молока — це рекорд загальноукраїнського масштабу.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Вибори-2002

Спільні дії проти брудних технологій

Виборчий блок «Єдність» підписав угоди про спільні дії в період підготовки і проведення парламентської виборчої кампанії-2002 та до органів місцевого самоврядування, а також на термін повноважень Верховної Ради майбутнього скликання з низкою партій та громадських організацій.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», угоди підписано з Трудовою партією України (лідер Михайло Сирота), всеукраїнською громадською організацією Конгрес азербайджанців України (КАУ) (лідер — Октай Ефендієв) та київською міською організацією солдатських матерів.

«Русский блок» — за союз

Виборчий «Русский блок» затвердив на міжпартійному з'їзді виборчий список на парламентські вибори. **Як повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, його очолюють Олександр Свистунов (лідер партії «За Русь единую» і громадської організації «Русское движение Украины»), Іван Симоненко (лідер партії «Російсько-український союз»), Олег Лютиков, Ігор Пиляєв (представники партії «За Русь единую») та Світлана Савченко (лідер партії «Союз»).

Учасники блоку вважають, що результатом його передвиборної кампанії має стати створення «Русской фракции» в новому складі Верховної Ради України.

Журналістське розслідування

КАПІТУЛЯЦІЯ,

або Хто і як обеззброїв третю в світі ядерну державу

В останні дні жовтня 2001 року українські й закордонні ЗМІ облетіла новина про історичну подію: підірвано останню з 46 шахто-пускових установок міжконтинентальної балістичної ракети РС-22 (СС-24). Таким чином ознаменовано завершення виконання Україною зобов'язань зі знищення ядерної зброї, включаючи стратегічні наступальні озброєння. Хтось сприйняв той символічний вибух над тридцятиметровою шахтою як переможний салют, хтось почув у тому гуркоті мотиви похоронного маршу. Очевидці розповідають, що американці й німці раділи як діти. Офіційний представник МЗС РФ заявив, що Росія з задоволенням сприйняла знищення українських ШПУ. Ще б пак! А газета «Комсомольская правда в Украине», натякаючи про передбачений договором останній термін підриву ШПУ 5 грудня, висловилася ще відвертіше: «Украина прогнулась перед Западом на месяц раньше срока».

Деякі наші генерали також надимали щоки від вагомості зробленого. Чого не скажеш про багатьох їхніх підлеглих, які переживають це як «свято зі сльозами на очах». Вони залишилися без роботи, зарплати, високого соціального статусу в суспільстві, багато хто — без обіцяного даху над головою. А як же, запитували вони, обіцянки? Багато хто пам'ятав, як ще у січні 1994 року за черговим «круглим столом» на УТ-1 тодішній міністр оборони В. Радецький, звертаючись до офіцерів 43-ї РА, запевняв: «Уся інфраструктура, яка є в 43-й армії, нам знадобиться для майбутнього. І ви, шановні офіцери й прапорщики, і ваші сім'ї, не хвилюйтесь, без роботи не залишитесь. Ви будете у складі Збройних сил України, і ми з вами ще зробимо добру справу для її оборони».

Від такої, з дозволу сказати, перемоги не кидала чепчиків у повітря і решта українців. Чи не тому, що впродовж семи років, відведених на ліквідацію цієї зброї, нам так і не дали вичерпних відповідей на запитання: хто і коли вирішив, що ми маємо стерти з лиця землі не лише ядерні боєголовки (Бог із ними, боєголовками), а й міжконтинентальні балістичні ракети, здатні виносити на орбіту мирні вантажі, хто додумався пустити димом унікальні шахтні пускові установки та уніфіковані командні пункти?

У попередніх публікаціях «Капітуляції» ми з'ясували: підписаний СРСР Договір про скорочення наступальних озброєнь (СНО) передбачав лише СКОРОЧЕННЯ стратегічних наступальних озброєнь, а не їх повне знищення. Тому ідея підписання Лісабонського протоколу мала б полягати в тому, що Україна, як колишня частина СРСР, мусить узяти пропорційну частку тих зобов'язань за договором (розділити передбачену міжнародним документом кількість ракет для знищення з РФ, Казахстаном і Білоруссю). Верховна Рада під час ратифікації протоколу це й підтвердила, наголосивши на знищенні 36% носіїв і 42% боєзарядів. Хто знехтував волею найвищого законодавчого органу держави?

Американці і росіяни, які й досі видають себе за найпалкіших у світі миротворців, а тому і нас до того схиляли, посилаються на щедрий лист Президента Кравчука від 7 травня 1992 року до глави Білого дому Дж. Буша з обіцянкою забезпечити знищення всієї ядерної зброї, включаючи стратегічні наступальні озброєння на території України упродовж семи років. Хоча і їхні фахівці вочевидь мають розуміти, що такі листи — це, перепрошую, зразок епістолярного жанру у стосунках двох державних лідерів. І то проблеми конгресу США чи парламенту Росії, які, не дочекавшись рішення Верховної Ради України, сприйняли Кравчуковий лист як зобов'язуючий документ. Коли лідер Росії Борис Єльцин «у рамках міжнародного протоколу» заходився диригувати оркестром, то нікому ж не спало на думку оголосити Росію найсимфонічнішою державою світу.

Верховний головнокомандувач Кравчук: про знищення ракет СС-24 не йдеться!

Тим паче, що сам Леонід Кравчук то тут, то там опосередковано дезавуйовував ті самі свої обіцянки американцям. Пригадаймо перепалку на відомому засіданні ВР у лютому 1994-го між Леонідом Макаровичем і тодішнім міністром навколишнього природного середовища Юрієм Костенком. «Хочу нагадати шановним народним депутатам меморандум посольства Сполучених Штатів Америки, який воно направило Міністерству закордонних справ України у зв'язку з обговоренням Договору «СТАРТ-1» у нашому парламенті, — застерігав колег пан Юрій. — Там зазначається, що Президент Кравчук висловив зобов'язання, яке полягає в тому, що ми будемо знищувати не лише всю ядерну зброю, а й стратегічні ядерні озброєння. Тому будь-яке зберігання розгорнутих міжконтинентальних балістичних ракет СС-24 після семирічного періоду скорочень за Договором про СНО суперечитиме зобов'язанням України, незалежно від того, будуть ці ракети оснащені ядерними чи звичайними боєголовками. Це означає, що згідно з Лісабонським протоколом Україна зобов'язана зняти всі ядерні боєголовки і ліквідувати всі шахтні пускові установки, тобто фактично ми повинні знищити всю інфраструктуру, пов'язану із стратегічними наступальними озброєннями».

У відповідь Президент Кравчук, позичивши в сірка очей, заперечив будь-які домовленості про знищення «Скальпелів» (ми не повірили б, якби не стенограма засідання ВР): «... Я не знаю, — переконував Президент народних депутатів, —звідки це взялося, щодо знищення ракет, у тому числі і СС-24. (Шум у залі). Я підкреслюю, що не йдеться про таке. Ідеться про пониження бойового статусу ракет, а не про знищення СС-24. Це зовсім різні речі. А щодо вивезення ми будемо визначати, які боєголовки будуть вивозитися. Повторюю, про знищення ракет, як тут говорилося, не йдеться в жодному документі. Для чого пересмикувати факти? Це принципове питання». (Шум у залі).

Міністр бив на сполох небезпідставно, бо й справді треба було замислитися, як же тоді бути із засобами доставки високоточної зброї, наявність якої уже на той час передбачили автори Воєнної доктрини України. Кращих носіїв, аніж «Скальпелі», тоді годі було б шукати. Чи ми мали зробити навиворіт — знищити СС-24, а потім створювати щось подібне?

> ***Для довідки**. Міжконтинентальна балістична ракета останнього, шостого, покоління РС-22 (за закордонною класифікацією — SS-24 «Скальпель») створена українськими ракетобудівниками на противагу американській МБР «МХ» (програма СОІ) і переважає її за багатьма параметрами. Довжина — 22,4 м, діаметр –2,5 м, вага — 104,5 т, вантажопідйомність на орбіту — 4,05 т. Триступенева, твердопаливний двигун Павлоградського ПМЗ (Дніпропетровщина). Висока точність стрільби (плюс-мінус 10—20 м) за рахунок інерціальної системи управління, оснащена ядерною боєголовкою індивідуального наведення з десятьма бойовими блоками по 0,5 мегатонни. Шахтний варіант запуску (ШПУ). Дніпропетровські ракетобудівники прилаштували її на унікальні залізничні бойові ракетні комплекси (БЗРК), що перебувають на озброєнні ЗС Росії. Фахівці вважають її однією з найпотужніших і найнадійніших МБР цього класу.*
>
> *На озброєнні РВСП Радянського Союзу з 1988 р. 46 «Скальпелів» мала 46-та Первомайська дивізія Вінницької 43-ї РА. Саме підривом її ШПУ у кінці жовтня й ознаменовано завершення ліквідації СНО в Україні. Самі ракети покояться у сховищах — чекають на знищення.*

Звідси виникає ще ширше запитання: чому наші державні мужі «не побачили» господарського застосування цих шедеврів інженерної думки (ракетних і авіаційних носіїв, тридцятиметрових шахт, інфраструктури) в інших цілях, у тому числі і в мирних?

Гаразд, нехай державні мужі у пориві політичного романтизму навіть піддалися благим умовлянням учорашніх потенційних друзів і суперників на безпрецедентне знищення усієї ядерної зброї. Та невже не могли принципово відстояти одне: збереження хоч частини міжконтинентальних ракет-носіїв, ШПУ, а тим паче інфраструктури вінницької 43-ї стратегічної армії, супербомбардувальників узинської дивізії, які за міжнародними мірками можна не вважати ядерною зброєю?

Останню обставину нам нещодавно нагадав публікацією в «Голосі України» не хто-небудь, а голова парламентського Комітету з питань національної безпеки та оборони Борис Андресюк: визнаний Україною Договір про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) під поняттям «ядерна зброя» має на увазі виключно «ядерні боєзаряди та інші вибухові пристрої». Він послався на загальновизнану світову практику, коли в подібних договорах зазначалося, що інструменти транспортування (ракети-носії) не вважаються ядерною зброєю, якщо вони відділяються від самого ядерного пристрою (боєголовки). Ядерні боєголовки ми вивезли до Росії 1996 року, що дало можливість міністрові оборони США У. Перрі під час виступу в жовтні 1996-го в Держдумі РФ заявити: «Сьогодні Україна і Казахстан вільні від ядерної зброї».

А коли так — нас визнали без'ядерними, — то чи не час було поміркувати над господарським використанням решти 66% ракетоносіїв, застережених від знищення відомою постановою нашого парламенту? Або ж хоча б і того менше — чотирьох десятків новісіньких «Скальпелів». Приблизно так, як це зробили росіяни, заклавши у Договір про СНО-2 умову знищення ракет РС-20В «Сатана» шляхом запуску їх у космос. Це дозволило Кремлю за допомогою дніпропетровських (!) ракетобудівників модернізувати «Сатану» на мирний ракетоносій «Дніпро» і заробляти космічні суми на виведенні в космос іноземних супутників (першим запуском уже доставлено на орбіту два італійські, малайзійський і саудівський супутники). На думку фахівців, у росіян залишилося півтори сотні МБР «Сатана», придатних для такої бізнесової справи. Зауважте, левова частка роботи у створеному з цією метою українсько-російському підприємстві «Космотранс» припадає на дніпропетровські КБ «Південне», «Південмашзавод» та харківський «Хартрон». Чи краще ламати голову над розробкою і втіленням технології ліквідації «Скальпелів»? Дохазяйнуємося...

Збуди серед ночі — тодішній Верховний головнокомандувач ЗСУ Леонід Кравчук знайде, що сказати, як політик і державник: мовляв, він у ті роки рятував незалежність України, бо, бачте, питання стояло «або—або». Або іти на поступки світовим можновладцям у ядерному роззброєнні і безоглядному знищенні стратегічних сил, або не дадуть стати незалежними. Зрозуміло, що гаранти нашої безпеки, ракетно-ядерні супердержави США і Росія, гнули своє, виходячи з власних інтересів. Вони і нині піклуються про своє: США в односторонньому порядку ставлять хрест на міжнародному Договорі про протиракетну оборону (ПРО), Росія так і не ратифікувала Договір про СНО-2. Україну ж, яка має дві станції раннього оповіщення про ракетний напад, навіть не бажали бачити учасником переговорного процесу «ПРО это».

Ось і судімо самі, чи міг Леонід Макарович удостоїтися звання Героя України ще тоді — давно і заслужено, якби відстояв від знищення хоча б частину крилатих велетів-бомбардувальників чи міжконтинентальних ракет-носіїв та унікально потужну інфраструктуру ракетних частин стратегічного призначення.

А якщо верховні головнокомандувачі удостоюються героїв і лаврів світових миротворців при очевидному стратегічному занепаді їхнього війська, то чого дивуватися «зорепадові» генеральських звань і посад на їхніх підлеглих, котрі проявили звитягу на знищенні власної стратегічної зброї? А на додачу — ще й певна економічна вигода , адже логіка тут проста: чим більше озброєнь та інфраструктури стратегічної ракетної армії виставиш під ніж миротворчої ліквідації, тим більше учорашній вірогідний противник виділить на це коштів — і, відповідно, тим більша копійка осяде в кишенях долучених до ліквідаційного процесу фірм, серед засновників яких і генеральська рідня з Вінниці.

Як те сталося, ви загалом знаєте, а детальніше про це — у наступній публікації «Капітуляції».

Анатолій БЕНЬ.

Київ — Вінниця — Київ.

P.S. *Підготовлено за матеріалами депутатського об'єднання «Антимафія» (Г. Омельченко, А. Єрмак) та за сприяння інших принципових офіцерів.*

***Продовження. Початок у №№ 104, 110, 114, 127, 133, 204 за 2001 рік.**

Чи осідлає Кучма коня Ніязова?

Не приховуйте свої подарунки від народу!

У рік Коня на іграшкові конячки й сувеніри із зображенням цієї тварини на українському ринку різко зросли ціни. До речі, власником одної з найцінніших конячок у нашій країні, як і раніше, залишається... Леонід Кучма.

Ще торік президент Туркменістану Сапармурат Ніязов вшанував свого українського колегу справді королівським подарунком — скакуном на ім'я Фігр-Переможець ахалтекинської породи. Щоправда, до Києва Ніязов привіз лише фотографію жеребця. За умови, що оригінал Кучма забере під час візиту до Туркменістану.

Де красунчик Фігр перебуває нині, в адміністрації Президента дізнатися не вдалося. В управлінні протоколу Президента вирішили, що запитання провокаційне і рішуче відмовилися спілкуватися. Кореспондентові «ГУ» не вдалося навіть дізнатися, хто і за якими критеріями добирає подарунки, що їх Леонід Данилович підносить державним діячам інших країн. І зовсім уже наївно було з мого боку чекати відповіді на головне запитання: як Президент розрізняє особисті подарунки і презенти, що їх вручає від імені української держави? І чи повинен він це розрізняти?

До слова, закордонні колеги Леоніда Даниловича не соромляться розголошувати такі «стратегічні таємниці». Пригадую, Білл Клінтон свого часу чесно зізнався народу, що вивіз з Білого дому подарунків на суму 190 тисяч доларів. І незабаром пошкодував про це. Один з дарувальників заявив, що перевезений до сімейного гніздечка Клінтонів диван та кілька крісел вартістю 20 тисяч доларів призначалися не президентові, а... Білому дому. Щоб загасити скандал, подружжя пообіцяло компенсувати державній скарбниці половину вартості вивезених речей.

Над тим, як прищепити владі почуття міри, з перемінним успіхом билися законодавці багатьох країн світу. До речі, американцям щодо цього є чим похвалитися. У США всі подарунки вартістю понад 250 доларів, вручені президенту та його дружині, тепер заносять до спеціального реєстру. Мало того, управління протоколу уряду США публікує офіційний звіт про презенти, отримані держслужбовцями від урядів інших країн.

Польські традиції не такі демократичні, проте і тут є чого повчитися. Вручаючи букета, придбаного за державний кошт, польський президент просто зобов'язаний сказати: «Це вам від імені Республіки Польща». Інакше витрати на троянди чи мімози запишуть на особистий рахунок громадянина Кваснєвського.

Великими аскетами вважають європейських монархів: усі цінні подарунки, що їм вручають, зазвичай, вважаються надбанням нації. А от що стосується аристократів не за суттю, а за посадою...

У Радянському Союзі панувало цілковите подарункове свавілля, пік якого припадав на брежнєвські часи. До речі, хоч і крутої вдачі був Йосип Віссаріонович, але подарунки свої від народу не приховував. 1950 року, до ювілею генералісімуса, навіть влаштували спеціальну виставку його презентів. Це, здається, єдиний випадок у радянській історії, коли подарунки державного лідера виставляли на загал ще за його життя.

Першу спробу обмежити апетити радянських чиновників зробив батько перебудови і гласності Михайло Горбачов. Подейкують, що за його часів до державного фонду здавали не лише подаровані Раїсі Максимівні коштовності, а навіть... спиртні напої.

Наступник Горбачова, а нині — пенсіонер, Борис Єльцин полюбляв і полюбляє приймати презенти. Тим паче, що російські закони його в цьому не обмежують. Закордонні гості часто-густо вручали Борисові Миколайовичу дорогі годинники, але мало хто з них розумів, що холодне цокання «ролексів» не в змозі зігріти російську душу. Джордж Буш-старший це відчув, і якось презентував російському лідерові душевний і вельми корисний комплект: ковбойські чоботи ручної роботи і теплу куртку.

Не був оригінальним хіба що президент Туркменістану: він і Борису Єльцину подарував чистокровного ахалтекинця. Ніязівського коня, як і двох скакунів, надісланих Єльцину лідерами Казахстану та Узбекистану, відправили на конезавод у Горки.

До речі, свого часу досягнення туркменського племінного господарства президент продемонстрував і у Франції. Подарованого Ніязовим ахалтекинця Франсуа Міттеран відправив конезаводчикам.

А що наш Фігр? За чутками, він жує сіно у президентській конюшні десь у Кончі-Заспі. Але не питайте, чи свіже те сіно і де його косили — то велика державна таємниця.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Краса вимірюється в... сантиметрах

У нас є певний стереотип щодо краси французьких жінок. Багато хто намагається його поламати, стверджуючи, що шарм у француженок, безумовно, є, а ось краси якраз і нема. На користь тих, хто все одно вважає француженок красунями, може слугувати той факт, що новою «Міс Європи» стала саме представниця Франції — Елоді Глоссен. Проте її шлях до європейської корони був нелегкий і тернистий. І схоже, щось подібне може чекати й на нову королеву краси Франції...

З'ясовується, щоб довести своє право на корону, нинішній першій красуні Франції Сільвії Тельє, можливо, доведеться зазнати... вимірювання зросту. Річ у тім, що одна з учасниць конкурсу «Міс Франція-2002» Орель Брюн висловила цю вимогу в інтерв'ю газеті «Франс Суар». На її думку, переможниця не задовольняє вимоги правил конкурсу, відповідно до яких зріст претенденток на звання найкрасивішої жінки Франції має бути вищий за 170 сантиметрів.

Брюн, яку було дискваліфіковано через невисокий зріст, стверджує, що нова міс не може володіти короною, бо, за точними даними, її зріст не перевищує 168 сантиметрів. Проте організатор конкурсу Женев'єв де Фонтеней сказала, що про вимірювання зросту королеви краси «не може бути й мови».

Можливо, цей випадок не став би надбанням гласності, якби був першим, коли права на титул «Міс Франція» піддають сумніву. Торік з цього приводу спалахнув просто-таки скандал. Переможниці конкурсу «Міс Франція-2001» Елоді Глоссен довелося робити публічну заяву про те, що вона... не чоловік.

Історія про те, що 20-річна Елоді Глоссен насправді 27-річний чоловік, який зробив операцію із зміни статі, з'явилася на одному французькому інтернетівському сайті. Автор повідомлення про те, що «Міс Франція-2001» Елоді Глоссен — чоловік, заявив, що це був жарт. За його словами, журналіст дуже здивувався, дізнавшись, що всі сприйняли цю інформацію всерйоз, бо зміст сайта — повністю сатиричний.

Чутки про сумнівну статеву приналежність Елоді поширилися в Інтернеті, а потім і в друкованих ЗМІ, які повідомляли, що організатори конкурсу «Міс Всесвіт», в якому брала участь «Міс Франція», розпочали серйозну перевірку інформації.

Сама Елоді Глоссен, майбутня медсестра з Пікардії, повідомила, що спочатку чутки її розсмішили, але потім вона занепокоїлася, що така інформація може перешкодити їй у боротьбі за титул «Міс Всесвіт».

Так і сталося. Фото красуні та її саму розглядали всі, кому не лінько. Правда, тих, хто вважав, що чарівна дівчина аж ніяк не може бути прооперованим чоловіком, виявилося більше. Підтримка шанувальників та особиста мужність дали змогу Елоді продовжити участь у конкурсах краси. І її наполегливість було винагороджено: цього року Елоді Глоссен стала «Міс Європа».

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку АП: минулорічна французька красуня та «Міс Європа» Елоді Глоссен коронує нову «Міс Франція» Сільвію Тельє.

Світ про Україну

Джексон—Венік не захищатимуть права людини

«Вашингтон пост», посилаючися на високих посадовців Білого дому, вважає, що Україну невдовзі виключать зі списку країн, стосовно яких діє поправка Джексона—Веніка: «Навіть незважаючи на порушення прав людини, адміністрація президента США Джорджа Буша-молодшого вже готова відмінити поправку Джексона—Веніка стосовно України, Росії та ще сімох колишніх радянських республік, включаючи Узбекистан і Азербайджан. Команда, яка обстоює це питання в адміністрації Буша, переконана, що поправка 1974 року пов'язує економічний статус та права людини, а це, на їх думку, неефективно і не відповідає вимогам часу. Консультанти Буша вважають, що зняття поправки Джексона—Веніка аж ніяк не означатиме зменшення зацікавленості США у захисті прав людини у світі.

Кілька високих посадовців з Білого дому заявили, що боротися з порушеннями прав людини на сучасному етапі ефективніше іншими дипломатичними засобами. Після розпаду Радянського Союзу Україна та інші колишні республіки не раз звертались до уряду США, щоб відмінити це обмеження. Так, США зняли поправку Джексона—Веніка стосовно Грузії та Киргизії ще у 2000 році. Єдиною країною, яка не стала претендентом на виключення з поправки, виявилася Білорусь».

Підготувала Тетяна ПАСОВА.

Товстунам дітей не довіряють

У американського суду з'явилася ще одна підстава позбавити людину законних батьківських прав. 38-річного Брайана Джонса суд міста Буффало позбавив щастя батьківства через його... огрядність. Названий батько трьох синів, який важить майже 250 кілограмів, не може ефективно виконувати батьківських функцій — такий вердикт служителів Феміди.

Хроніка. Факти. Події

■ Буенос-Айрес

Протести тривають

В Аргентині проходять масові акції протесту проти заморожування банківських рахунків приватних осіб. У четвер уряд країни прийняв рішення, згідно з яким суми понад 10 тис. дол. на рахунках до запитання і суми понад 3 тис. дол. на депозитних рахунках не можуть бути переведені в готівку вкладниками до кінця 2002 року.

■ Ісламабад

США згортають бази

Американське командування згортає діяльність на чотирьох своїх авіабазах на території Пакистану і переводить їхній контингент на бази до Афганістану, Узбекистану та Таджикистану. Вони побоюються, що пакистанська влада не впорається із зростаючим невдоволенням населення присутністю в Пакистані баз США.

■ Кандагар

Вирушили на Кубу

Першу групу із двадцяти полонених бойовиків Талібану та «Аль-Каїди», котрих утримували на американській військовій базі поблизу Кандагара, на півдні Афганістану, відправлено повітрям до в'язниці на базу Гуантанамо, на Кубі.

■ Тегеран

Не ховає і не послабляє

Іран заперечив припущення американців, начебто він ховає бойовиків «Аль-Каїди», котрі втекли з Афганістану. Представник Тегерана також заперечив повідомлення про те, що приховування втікачів —частина іранського плану із дестабілізації тимчасового афганського уряду та послаблення американського впливу в регіоні.

■ Єрусалим

Джихад до останньої краплини крові

«Єрусалимські бригади» — воєнізоване крило «Ісламського джихаду» оголосили про те, що виходять з угоди з адміністрацією Палестинської автономії. «Ми збережемо за собою право продовжувати джихад і опір до останньої краплини крові. Нічим не можна виправдати той факт, що тоді, коли Шарон продовжує нищення палестинців, у нас зв'язані руки», — сказано в заяві бойовиків.

■ Газа

Зачищають... аеродром

Ізраїльські танки і бульдозери знову увійшли на територію сектора Газа і почали знищувати покриття злітно-посадочної смуги міжнародного аеропорту в Газі, що перебуває під контролем палестинців. Акцію було проведено раннім-рано у п'ятницю.

■ Таллахассі

Замах на Буша не відбувся

Прокуратура Флориди почала розслідування за фактом можливої змови з метою вбивства губернатора штату і брата президента США Джеба Буша.

■ Амстердам

Принц запрошує на весілля

Нідерландський кронпринц Віллем-Александр запросив наслідного принца Нарухіто на церемонію укладання шлюбу з 34-річною аргентинкою Максимою Зоррегієта. Весілля призначено на 2 лютого.

■ Вашингтон

Грецький гість з подарунками

Прем'єр-міністр Греції Костас Сімітіс, який перебуває з офіційним візитом у США, вручив президентові Джорджу Бушу дві монети євро. Сімітіс став першим із європейських лідерів, котрі відвідали США після запровадження єдиної валюти ЄС. Грецький прем'єр також подарував Бушу футболку із зображенням символіки літніх Олімпійських ігор 2004 року, що відбудуться в Афінах.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Зволікання смерті подібне

А чи запропонує хтось, як прискорити будівництво нового укриття і згодом, можливо, знову відкрити ЧАЕС?

Продовжуємо тему

(Початок на 1-й стор.).

Не лише «рятівник»

Гостра дискусія довкола питання, бути чи ні другому «саркофагу» над нинішнім «Укриттям» на колишній ЧАЕС не вщухає. Навіть попри низку законодавчих і нормативних документів, які вимагають: бути! Надто вже принадна ідея забетонувати нинішнє накриття зруйнованого реактора товстелезним шаром бетону. Таке велике сховище-могильник, по-перше, дасть змогу одним махом покінчити з багатьма технічними проблемами перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, по-друге, коштуватиме такий спосіб значно дешевше.

Утім, «чисті» фахівці-«саркофагівці» дотримуються іншої точки зору. І ось чому.

Зведена наприкінці 1986 року споруда над зруйнованим четвертим енергоблоком ЧАЕС виконала не лише рятівні, а й захисні функції. Вона дала можливість досліджувати «таємниці» під нею. Вже того самого 1986-го було виявлено властиві тільки об'єкту «Укриття» утворення — лавоподібні паливовмісні матеріали (ПВМ). Вони являють собою здебільшого розплав двоокису кремнію, цирконію та ядерного палива. Тоді ж для забезпечення ядерної безпеки негайно було змонтовано систему подання розчину метаборату калію в розвал реактора.

«Чорнобиль» міг би повторитися

До слова. У червні 1990 року

«сторожові» детектори системи «Фініш», впровадженої для вимірювання потужності дози гама- випромінювань, величини потоку нейтронів тощо, несподівано зареєстрували щось неладне під «саркофагом». Протягом трьох днів безперервно зростала швидкість потоку нейтронів в одному з приміщень. То міг бути початок виникнення самопідтримувальної ланцюгової реакції. А отже... черговою вибуху. Його стримав розчин солі гадолінію, котрий активно поглинає нейтрони.

П'ять років тому знову виникла ланцюгова реакція. На щастя, і цього разу все обійшлося, затихло, заспокоїлося... Та дах почали лагодити частіше і на більшій площі.

Тож захисна споруда «Саркофаг» дала змогу проводити не часткові чи вибіркові, а широкі і фундаментальні дослідження.

У 1988 році за допомогою свердловин, пробурених з порівняно «чистих» приміщень, добули перші зразки паливовмісних матеріалів. Установили: паливо в «Укритті» перебуває у вигляді фрагментів зруйнованої активної зони реактора, застиглої склоподібної маси (лави) та паливного пилу. А наступного року **вперше було запропоновано «Концепцію перетворення об'єкта «Укриття» в безпечну систему шляхом спорудження «Укриття-2». Тобто вже тоді йшлося про зведення над нинішнім «саркофагом» герметичної конструкції, яка здатна виконати своє призначення і простояти багато десятиліть.**

Підкреслю, це було в 1989 році.

Нам підказали

А у 1994 році, по-нашому — право, а по-зарубіжному — тендер на розробку техніко-економічного обгрунтування перших етапів концепції, оголошений Комісією Європейського співтовариства, виграв консорціум «Alliance» на чолі з французькою компанією «Campenon Bernard SGE».

Згадую про це ось чому. Названий консорціум у своєму звіті застеріг: об'єкт «Укриття» нестабільний, несейсмостійкий, необхідні термінові дії... Зволікання зі спорудженням нового «саркофагу» неприпустиме.

Отже, те, що будувати нову захисну споруду—шатро потрібно, вирішено давно. Тому ще 28 грудня 1996 року Кабінет Міністрів приймає постанову «Про заходи щодо перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему».

Нарешті, майже через чотири роки, дійшла черга до початку реалізації вищеназваної головної мети. Бо всіма численними правовими й нормативними документами передбачено: об'єкт «Укриття» можна буде вважати безпечним лише за умови вилучення і захоронення тих небезпечних ПВМ.

Та лише нинішнього року дві фірми — США і Франції передали нам своє технічне завдання. Його відправили на експертизу. Група наших фахівців із різних інститутів, підприємства «Об'єкт «Укриття» працювали окремо. Проте висновок був одностайний: завдання-намір не відповідає цілям нашої держави. А за науково-технічною якістю взагалі неприйнятний.

Спробували самі

Цікаві такі деталі. Висновок експертів схвалило керівництво ДСП «Чорнобильська АЕС» і Мінпаливенерго. Невдовзі було прийнято рішення розробити технічне завдання власними силами — українськими спеціалістами. Його розробили за 42 дні, тоді як зарубіжні готували його майже рік.

— Ми врахували всі організаційно-технічні інтереси України, — розповідав один з членів групи, заступник начальника «Об'єкта «Укриття» Володимир Щербина. —Ми чудово розуміємо і глибоко переконані: «Укриття-2» повинно стати не сховищем — накрили, пішли й забули, а згідно з нашим законодавством — системою для вилучення ПВМ. Це має бути безпечна, герметична і надійна споруда.

В основу конструкції нового укриття типу «Арка» наші автори закладають деякі принципи зарубіжних проектів, зокрема «Рами» і «Док-кессона».

Завдання затвердив генеральний директор ДСП «Чорнобильська атомна електростанція» Віталій Толстоногов і нині його розглядають (погоджують) кілька регулювальних органів, міністерств, відомств.

Відчувається приємний початок — зачеплено професійну гідність наших спеціалістів. Вони сміливо і впевнено приєднались, за (з жартом вимовленими) словами В. Щербини, до «соціалістичного змагання» із зарубіжними фахівцями, відстоювання свого професійного рівня. Утім, уже не просто суперництво, а навіть протидія намітилася і серед своїх.

«Арка» все-таки ніби краща

Так, у нашій газеті за 21 вересня минулого року в публікації «Приречення за власною згодою» викладено образу і невдоволення провідного конструктора ракетно-космічного КБ «Південне» Станіслава Козіна тим, що Кабінет Міністрів відхилив розроблений там захисний комплекс типу «Доккессон».

І як тут не звернути увагу на іноземну його назву. Перша частина загальної назви «док» означає — портова споруда для ремонту суден...

Автори проекту типу «Арка» знову жартують: усавлені дніпропетровські проектанти перевернули догори цього дока і вийшов комплекс... Тільки, що означає «кессон» знають вочевидь лише вони і їхні зарубіжні консультанти-порадники. А українці мали б мовчки читати чи вимовляти цю назву, не знаючи, що вона означає. Не хочу і я з'ясовувати цього.

Тривожить, правда, тут ось що. «Арківці» наводять висловлювання деяких зарубіжних спеціалістів, які радять-кажуть нашим: «Та будуйте ви скоріше тимчасову споруду будь-якої конструкції, а потім років за 100 назбираєте потрібних коштів і побудуєте те, що вам треба». Ні ж бо, панове! Саме цього нам і не треба. Нам треба доцільніше, розумніше одразу будувати потрібну споруду, а не відкладати це на далеке і одиноке «потім».

Яку споруду передбачається будувати? Між іншим, «противники» «Док-кессона» згодні: така споруда відповідала б її головному призначенні, дешевше коштувала б і її можна швидше спорудити. Але вона розрахована на 30—50 років. В «Арки» передбачається краща герметизація і довговічність — на 100 років. Хоча будувати її буде вочевидь важче.

«Розріжте» трубу...

Отже, поки що переможцем (до погодження завдання на проектування) у «соцзмаганні» визнано конструкцію типу «Арка». І якою бачать її наші фахівці? Уявити легко.

Візьміть звичайну трубу будь-якого діаметру і розріжте умовно (хто бажає практично) навпіл. «Половинка» труби повинна бути таких розмірів — довжина 250, ширина — 260, а висота 100 метрів. Порівняйте таку споруду, приміром, з дев'ятиповерховим будинком, висота якого в середньому 30 метрів. Уявили?.. Один мій колега прохопився: та її ж із Києва видно буде. Може.

Таке нове укриття дасть змогу потім безпечно вилучати паливовмісні маси, уламки зруйнованого реактора й будівельних матеріалів. Над тим, як це зробити, мізкують нині спеціалісти багатьох науково-дослідних центрів передусім нашої держави. Вносить свої пропозиції, звісно, і світове співтовариство.

Утім, як часто ми кажемо, поживемо, побачимо, споруду якої конструкції зводитимуть і у який спосіб.

Передбачається такий незвичний. Нову унікальну споруду побудують поряд, а потім вона, начинена, до речі, тисячами датчиків «наїде» на нинішній «саркофаг» висотою 75 метрів і надійно й герметично накриє його.

І тут мимоволі напрошується майже фантастичне. Якщо вилучимо ті ПВМ, а отже позбудемося величезної і небезпечної «порохової бочки», то чому б тоді не використати цей величезний промисловий майданчик, потужну базу і після реконструкції споруд, монтажу сучасних реакторів не відкрити вже оновлену ЧАЕС?

Коли про це можна буде дискутувати? Коли може з'явитися нове укриття?

Нинішній «саркофаг» не чекатиме

Описані вище процеси, які відбуваються у зруйнованому реакторі й під ним, буквально «кричать»: поспішайте!

Це підтверджує і генеральний директор ДСП «Чорнобильська атомна електростанція» **Віктор Толстоногов,** який нещодавно навів такі дані досліджень. **Окрім 200 тонн паливовмісних мас, під нинішнім «саркофагом» — близько тонни радіоактивних речовин, із яких 80 відсотків —плутоній. А ще там — 300 тонн паливного пилу та близько 2000 тонн різних пальних матеріалів. До того ж під реактором радіоактивний фон — понад 1000 рентген!**

Викликає тривогу і стан нинішнього укриття. Адже балки, на яких тримається стеля-дах, покладено на вивернуті вибухом конструкції — квапилися, щоб скоріше ізолювати джерело смертоносної радіації. Щоправда, потім конструкції ті не раз зміцнювали, але все-таки то не капітальна споруда, зведена звичним і безпечним способом. А тому і генеральний директор, і більшість фахівців сходяться на одному — стан споруди погіршився, з неї «йдуть неорганізовані викиди», збільшилася ймовірність обвалу даху. **А самі «саркофагівці» називають нинішнє укриття «найбільш ядерно небезпечним об'єктом на Землі»...**

Додавати нема чого, крім одного: зволікати не можна. Бо це зволікання смерті подібне.

Темпи викликають занепокоєння

Нагадування не для читачів-будівельників. На кожну значну новобудову спочатку розробляється технічне завдання, потім — техніко-економічне обгрунтування. А тоді — готується нормативно-технічна документація. Окрім того, ці основні етапи супроводжуються силою-силенною узгоджень, погоджень, одержання дозволів тощо. І, зрозуміло, такий обсяг робіт, та ще на такий об'єкт — не виконати за кілька місяців.

У нашому випадку, якщо найближчим часом підготовлене технічне завдання знайде підтримку «погоджувальників», розробити ТЕО передбачається за рік. А на здійснення всього процесу будівництва відводиться орієнтовно 8—10 років!

То чи не слід, враховуючи вищевикладені й інші обставини, усе ж прискорити темпи? Може, нинішній, новий 2002 рік посприяє прискоренню темпів?

Головне, щоб не запізнитися...

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Дискусія — бути чи ні другому «саркофагу» — не вщухає

Оказія зі святом

Регіон: місцеві сюжети

Не доводиться сумніватися, що Микола Кравець хотів як краще. Зовсім скоро у Петриківці святкуватимуть десяту річницю відновлення свого району. І відкрити цього дня пам'ятний знак останньому кошовому Війська Запорозького Петру Калнишевському — ідея чудова. Таку родзинку до свята голова райдержадміністрації задумав давно.

— А тепер, коли кам'яна плита готова, з усіх кінців раптом загукали, наче ми щось не те втнули, — обурюється Микола Мефодійович.

...Триста з великим гаком років тому заснував Петриківку — зимівник Протовчанської козацької паланки — Петро Калнишевський. Його ім'ям вона і названа — спочатку Петрівка, потім — Петриківка. Це тут після ліквідації Запорозької Січі Калнишевського схопили, закували в кайдани і відвезли на довічне ув'язнення на Соловки. То не пам'ятати цього нам, пращурам козацької слави, справді негоже.

— Ось тільки грошей на пристойний пам'ятник у районі катма, —пояснює Микола Кравець. — Цей «невеличкий» нюанс і заподіяв шкоду.

То що сталося? У приймальні голови райдержадміністрації я зустрів петриківського майстра народної творчості Миколу Чирву.

— Прийшов до Кравця «рвати кайдани», — не знаходив собі місця Микола Лукич. — У такому вигляді, в якому підготували, пам'ятний знак відкривати не можна.

— І як на ваші зауваження зреагував Кравець?

— Запитав, де я раніше був?..

А раніше ось що було. Петриківський селищний голова Анатолій Кайстря близько до серця взяв задум. Це він і знайшов відомого дніпропетровського архітектора Володимира Положія. Побував у його майстерні і попросив попрацювати над проектом пам'ятного знака. Анатолій Іванович знав, що робив. Положій у нас тут знаний своїм непересічним доробком. Чи не всі найпомітніші нині пам'ятники, які з'явилися у Дніпропетровську в останні десятиліття, створювалися за його участю.

Отож не випадково замовлення петриківців зацікавило і зворушило Положія. Ідею для стели Володимир Степанович запропонував наче гідну і неординарну. Петро Калнишевський своє заслання на Соловках відбував у кам'яній печері-в'язниці. І тепер його образ архітектор-художник побачив відтвореним горельєфом у дірі великої кам'яної плити. А це діра-в'язниця вимальовується ореолом-німбом довкола чола кошового отамана, і цим він схожий на святого з ікони. А по німбу спочатку козаками на конях мчать спогади та думи Калнишевського про Україну, а далі вже по червоному граніту — лелеками, мов у вирій, летять в рідні краї...

Селищний голова Анатолій Кайстря проект схвалив. Поставив на ньому печатку і свій підпис. Одначе Володимир Положій не квапився: подав свою роботу на розгляд обласній художній раді. А сам завітав у Петриківку, щоби запросити на обговорення тамтешніх замовників, краєзнавців та істориків. Ось тут і сталося те, чого архітектор не міг очікувати, а збагнути не може досі.

— Голова райдержадміністрації Микола Кравець мене не прийняв, — розповідає вкрай спантеличений Володимир Положій.

Певно, сталося так через те, що в перебіг подій втрутився інший архітектор — з Дніпродзержинська. І нібито затребував «немислиму суму» за проект. Був чи ні він уповноважений Положієм вести переговори, не уточнив, але петриківців «дуже налякав». Дивно, правда ж? Положій, безпосередній автор проекту, ніяких грошей не вимагав, про оплату навіть не заїкався, а його сприйняли ледве не за рвача. Чому, постає питання, з Положієм голова Петриківської райдержадміністрації не побажав поспілкуватися, щоб від нього — з перших уст — дізнатися, на яких умовах архітектор пропонує свою роботу?

А вийшло щось незбагненно прикре: пам'ятний знак уже встановлюють, причому виготовлений за проектом... Положія. Хоч архітектора тепер більше хвилює інше: проект жахливо спотворено. Мало того, що гранітна плита втричі менша, ніж задумувалося, горельєфу Калнишевського в кам'яній в'язниці-дірі-ореолі тут також немає.

— Нам допомогли підшукати досвідченого гравера з одного дніпропетровського кладовища, — щиро зізнається Микола Кравець, — і він за Божу ціну насічками наніс на граніт малюнок...

Нічого поганого не хочу казати про невідомого і безіменного гравера з кладовища. Він не винен: сумлінно виконав те, що від нього зажадали. І на що був здатен з огляду на свою «специфічну» спеціалізацію. Про художню довершеність пам'ятного знака він дбати й не міг. І ось тепер справді маємо «шкряботиння», на якому від одухотвореного образу Петра Калнишевського і сліду не лишилося.

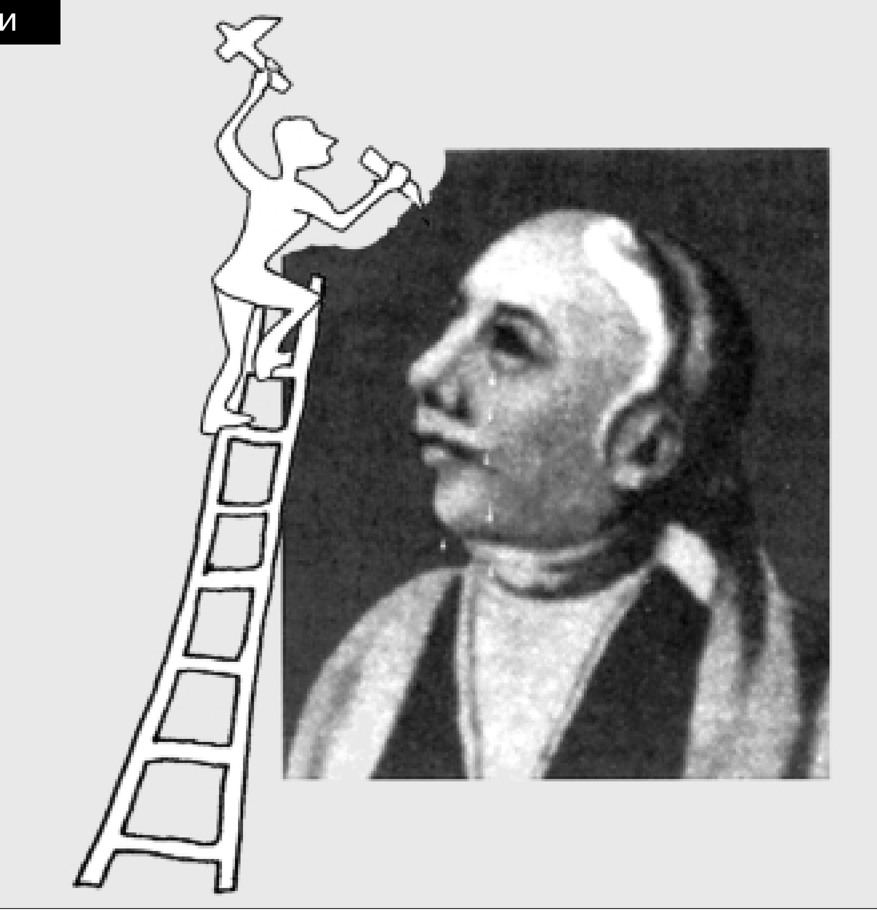
І ще одне: у Петриківському районі, на весь світ відомому неповторним художнім розписом, живуть і працюють 22 члени Спілки художників і десять майстрів народної творчості. Та жодного з них Микола Кравець не покликав і не запросив на пораду...

Дуже слушну думку висловлює у зв'язку з цією ситуацією головний архітектор Дніпропетровської області Ігор Соколов, який про петриківську оказію дізнався вже тоді, коли вона сталася. Він радить цей варіант пам'ятного знака вважати пілотним, якщо не пробним «макетом». Інакше кажучи — тимчасовим. Щоб далі якомога швидше знайти порозуміння і виготовити та встановити висококласну річ.

Згодні. Однак ніяк не втриматися від останньої репліки: тільки б цей тимчасовий «невдалий макет» не залишився надовго постійним.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

«БілОТ» нагородили в Мадриді

26 листопада в Мадриді відбулася церемонія вручення щорічного міжнародного золотого призу «За комерційний престиж» — приз нового тисячоліття», заснованого 1970 року Міжнародним клубом лідерів торгівлі.

Цей приз було створено, щоб нагородити ті підприємства та фірми з різних країн, які найбільше відзначилися за минулий рік престижем свого іміджу, досягнутого завдяки якості продукції або сервісу.

За тридцятирічну історію нагород було удостоєно більш як 16 000 фірм із 145 країн світу.

Цього року Україна була представлена рекламним агентством «БілОТ», а його генеральний директор Олена Бєлова стала наймолодшим володарем призу і наймолодшим членом Клубу лідерів торгівлі за всю його історію.

Варто зазначити також, що РІА «БілОТ» — перше рекламне агентство із СНД, удостоєне призу «За комерційний престиж».

Усе, крім грошей

Регіональне книжково-журнальне видавництво «Книга-ВЕГА» створено у Вінниці. За словами його директора письменника Михайла Каменюка, воно має таку потужну технологічну базу, що може друкувати будь-яку продукцію. Йдеться насамперед про друкарське обладнання обласної друкарні — минулорічного переможця Всеукраїнського конкурсу якості (у номінації «Друк і книга»). Виконання замовлень вищої складності видавництво розміщатиме на місцевій книжковій фабриці, відомій, зокрема, друкуванням цінних паперів.

Книжки у місті над Бугом друкують ще з 1869 року, коли тут з'явилася перша друкарня. Крім художньої літератури, «Книга-ВЕГА» видаватиме наукові праці вчених місцевих вузів та підручники. Облдержадміністрація, за підтримки якої створено нове видавництво, видала розпорядження про запровадження державного замовлення на книжки: нові видання надходитимуть у всі бібліотеки області.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Автограф

Перший в альбомі моєї пам'яті

Колись мене, першокурсника, геть заворожив Київ. Думалось, тут живуть лиш генії: письменники, актори, композитори, художники. Я не пропускав жодної вистави, виставки, концерту, щоб зустрітися з тими талантами. А як закарбувати їх для пам'яті? На старших курсах університету завів картотеку цікавих особистостей, колекція росла, тут були не лише люди мистецтва, а й інших сфер (якраз увійшла в моду космонавтика). Архів розбух, і вже не вистачало місця для мого «коштовного мотлоху». Так було довго. На 35-ліття мені подарували альбом з «церковними» палітурками: обтягнуті шкірою дошки з тисненим орнаментом. Я похвалився на роботі подарунком, і його охрестили «шудроккалою» (натяк на знаменитий альбом Чуковського — «чукоккала»). Я не образився, а подумав: що як справді заповнити цей альбом автографами видатних людей? Нині в ньому понад 300 автографів. А спершу цілий місяць альбом лишався чистим: я не знав, з кого почати! І ось...

Видавництво «Дніпро» доручило мені написати післямову до вибраних творів Андрія Головка. Уявіть, погомоніти з улюбленим письменником, вивідати якісь пригоди літературного життя! Я миттю зателефонував, домовився про зустріч і поїхав, від хвилювання забувши прихопити свого ще не початого альбома. Ми, мабуть, півдня сиділи в робочому кабінеті письменника. Пам'ятаю, мене вразило, коли А. Г. пригадав, якого кольору очі в Зіньки з роману «Бур'ян». А набільше приголомшило, що він міг читати з пам'яті перші варіанти своїх «дитячих» оповідань. Отут я й пошкодував, що не взяв свого альбома! Мені аж погано стало. Це помітив Андрій Васильович: «Що сталося?» Я пояснив, бесіда вже не в'язалася, і господар порадив «збігати за альбомом». Він, певно, не думав, що я мешкаю не на Хрещатику, а у Святошині! Найкоротший шлях — на метро до «Більшовика», далі 42-м автобусом. Щоб швидше, я спробував піймати таксі, але всі вони йшли в інший бік. Поїхав підземкою. Зате назад підвіз машиною мій товариш. На все пішло менш години. Головко відчинив двері: «Ну й затята ви людина!» І ми знову заглибилися в «діброви дібров», як називав Спіноза свої трактати. У Головка ці «діброви» особливі. Він, за його визнанням, тільки те й робив, що, надрукувавши свої твори, переписував їх перед кожним новим виданням. Дуже докучила робота над «Пилипком» і «Червоною хустиною». А то ж новели вищого класу, писані не чорно-білим пером, а повноколірним живописом. І кожне зайве втручання порушує гру барв і викликає зміну настрою. І от пішли переписування. Спершу на сторінках тих оповідань воювали петлюрівці з німцями. Потім більшовики з кайзерівцями. А в останньому передвоєнному варіанті — партизани з гайдамаками! Ще гірша доля спіткала роман «Мати». 1931 року книжку видрукувало видавництво «Рух». І пішло-поїхало! Майстра звинуватили в оспівуванні куркульства вже за перший епізод роману. Тепер ніхто не пам'ятає цього епізоду: «Розігнула спину й випросталась у високому житі...» І я, шанувальник творчості А. Г., теж не знав про цей вступ. Я розгорнув свого альбома: «Запишіть!» Характерним почерком Головко заповнив першу сторінку! Перечитуючи ці рядки, згадую, що казав Олесь Гончар: «Там, де поставив крапку Архип Тесленко, починається Андрій Головко». Автограф не зовсім чіткий, зроблений скорописом. Тому повторю:

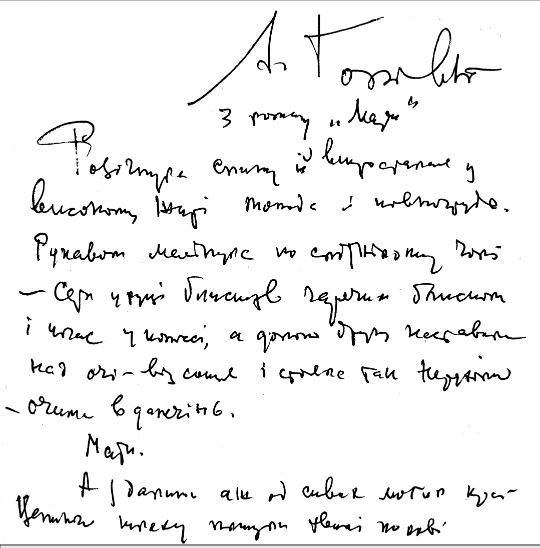
«Розігнула спину й випросталася у високому житі молода й повногруда. Рукавом майнула по спітнілому чолі — серпик у руці блиснув гарячим блиском і погас у колоссі, а долоню другу наставила над очі — і стояла отак нерухомо — очима в далечінь.

Мати.

А з далини аж од сивих могил край Великого шляху ген на обрії плинули хвилі польові з тихим шумом — билися об груди їй і бризкали колоссям у лице, обливаючи серце полиновим сумом».

І оце викреслив політичний цензор як «оспівування куркульства»! А ще більше вражало, що Головко пам'ятав ці рядки й через кілька десятків літ...

Микола ШУДРЯ.

Валерій ЛОБАНОВСЬКИЙ: «Відверто кажу — я не чарівник»

Наставник київського «Динамо» Валерій Лобановський 6 січня відзначив своє 63-річчя. З чим його щиро вітаємо! А напередодні Валерій Васильович зустрівся з журналістами. Досить відверта й корисна розмова тривала понад дві години...

— Валерію Васильовичу, чи не вважаєте помилковою свою згоду очолити збірну України, одночасно працюючи в «Динамо»?

— Маю невеликий досвід такої практики з часів Союзу. Це справді важко. Одна гра збірної варта 5—6 матчів чемпіонату і року життя. Це дуже складно. Чому я погодився? Не думаю, що тоді це було помилкове рішення, бо у збірній було чимало гравців «Динамо», з якими я працював, знав їхній стан і можливості, рівень їхньої тактичної підготовки. Та згодом з різних причин група футболістів вибула зі строю, і базової команди, по суті, не стало: цю відповідальність поділили між собою «Шахтар» і «Динамо». Такого розвитку ситуації я тоді не передбачав.

Либонь, таки не було рації братися за збірну, бо в 40 років то одна справа, а коли вік поважніший — зовсім інша. Тому скажу, що не варто було цього робити: тренер збірної має бути вільним, має їздити, розмовляти з гравцями, переглядати кожного. Для цього йому треба мати час. Адже доводиться розмовляти навіть з керівництвом клубу, яке має доброзичливо ставитися до збірної України, а не зациклюватися на своїх локальних завданнях. Треба переконувати в тому, що клуб — то дуже добре, але крім того є ще й загальнонаціональні інтереси.

— Зазвичай київське «Динамо» взимку комплектується великою групою виконавців. Цього року з'явилися молоді хлопці 18—20 років, які, судячи з усього, неспроможні нині змінити основний склад «Динамо»...

— То що ви пропонуєте? Зробити наголос на західних гравців? Але футболісти, котрі сидять у своїх клубах на лаві запасних, тут не потрібні: вони мають ім'я, а більше нічого. А є інший шлях: запрошувати молодих перспективних хлопців, з яких можна зробити хороших гравців. Мабуть, сьогодні клуб перебуває у тому стані, що стратегія комплектування команди має орієнтуватися саме на цей шлях. Тим більше що «Динамо» вже має такий досвід.

1974 року, коли я прийшов до «Динамо», то була команда зірок. І мені казали: «Яке відношення ви взагалі маєте до цієї команди?» Я її не готував, не проводив селекцію, а прийняв колектив, перед яким стояли конкретні вимоги: виграти чемпіонат СРСР, Кубок СРСР і не зганьбити себе на міжнародній арені. Та ми реально оцінили рівень футболістів, свої можливості і поставили інші, вищі завдання. Плюс до того —спробувати трохи випередити наших суперників у тактиці.

А далі все йшло за рахунок підготовки своїх гравців. Адже 86-й — то не рік випадковостей. Такі футболісти, як Рац, Кузнецов, Заваров, Євтушенко, готувалися по 3—4 сезони, два знадобилося Бєланову, 4—5 — Безсонову. І «Динамо» спочатку перейшло через 7-ме місце у 83-му році, а потім через 10-те у 84-му.

Гадаю, кожного тренера з такими показниками вже прогнали б: «Як, київське «Динамо» на 10-му місці? Сором, ганьба!» Та були об'єктивні причини, і, либонь, дехто з керівників усе правильно розумів, тому мені дали можливість продовжити роботу в розпочатому напрямі. А вже у 85-му була цілковито нова команда, у 86-му — та сама команда, але з якимись новими вливаннями, у 87-му і 88-му — та сама команда. Бачите, скільки часу було витрачено на підготовку — і кожного футболіста зокрема, і колективу в цілому.

П'ять років тому я повернувся до «Динамо», і аж ніяк не на порожнє місце. До мене працювали досить авторитетні тренери, що створювали цю команду. Після мого приходу нових футболістів не запрошували, тут уже був належний колектив, якому потрібний був якийсь поштовх, сплеск, аби піднятися на вищий рівень. Тепер цієї команди вже нема. А коли буде знову? Можливо, ніколи...

Зрозумійте, потрібен час для того, щоб створити ансамбль. Я еще не виправдовуюсь перед вами за те, чого ми не зробили. Відверто кажу — я не чарівник і з 18-, 20-, 21-річних хлопців за три місяці зробити зірок ніяк не можу, хоч би як хотів. Ви повинні такі речі розуміти. Тому трансферна політика клубу спрямована на те, щоб команда сьогодні була конкурентоспроможною і виховувала футболістів високого класу на завтра. Бо імідж клубу — це не тільки вдалий виступ на міжнародній арені, це ще й підготовка талановитих футболістів, котрі можуть стати зірками.

— Президент «Шахтаря» Рінат Ахметов звинуватив президента ФФУ Григорія Суркіса в тому, що збірна України не потрапила до фінальної частини ЧС-2002. І президент ФФУ має залишити свій пост. Яка ваша позиція в цьому питанні?

— Не маю наміру коментувати слова президента «Шахтаря», він висловив свою особисту думку, на яку має повне право. Інша справа, що конгрес ФФУ підтвердив правильність вибору президента, напрям, за яким розвивається наш футбол. А щодо конкретних дій, то, як сказав відомий американський фінансист: «Маленьке просування вперед краще за дюжину програм». Причому тут Григорій Михайлович? Скільки він працює президентом? 15 місяців. Хіба він брав зобов'язання, що збірна України потрапить на чемпіонат світу? Він старався, робив усе, аби допомогти команді.

Гадаю, якщо ми виховуватимемо гравців у себе в клубах, які працюватимуть років п'ять за спеціально розробленою програмою, то з'являтимуться футболісти, яким до снаги захищати кольори збірної України.

Можу лише в одному не погодитися з президентом «Шахтаря»: не можна ставити інтереси клубу вище за інтереси збірної. А ми ж читаємо інтерв'ю гравців: «Для мене головне — команда «Шахтар». Вони не кажуть, що для них головне — престиж українського футболу. Для них головне — клуб. І це гравці, що виступають за збірну! Згодом це складне питання доведеться вирішувати.

Щодо Григорія Михайловича... Є довгострокова програма. Необхідно готувати нових гравців для збірної. Ви розумієте, що на нас очікує зміна поколінь, а це складний і важкий процес. Збірну нині доведеться створювати не на базі однієї команди, треба буде шукати гравців з інших клубів. Це непросто зробити одразу. І тренерові збірної доведеться долати неабиякі труднощі. Тому якщо кричатимете «Рятуйте!» після поразки у товариській зустрічі, як ви йому тим допоможете? Так, і тренери, і гравці хочуть уже зараз добиватися успіху, але не завжди це одразу вдається. Потрібне терпіння.

— Як розв'язати проблему засилля легіонерів в українських клубах. Ваше ставлення до призначення Леоніда Буряка на пост тренера збірної?

— Про легіонерів. Якщо в нас є футболісти високого класу, і з цими гравцями зможемо вирішувати серйозні завдання, такі, як виступи в Лізі чемпіонів, то, звичайно, намагатимемося мати в команді якнайменше легіонерів. Але ж ви розумієте, що в українському футболі нині провал.

Загалом ідея обмеження кількості легіонерів хороша. Та обмежувати слід тоді, коли футбол у нас буде на певному рівні. Поки цього нема, треба намагатися підтримати і інтереси клубів. Тренери, звичайно, шукатимуть нових українських виконавців, та якщо зараз їх нема, то не знайдеш.

Щодо призначення на пост головного тренера Леоніда Буряка...

Адже ми досі не говоримо про приклад Німеччини, де на місце старшого тренера приходить його асистент. У 1998-му збірну Франції залишив її наставник, а кермо влади передав своєму помічникові. Чому? Є певний напрям. І його слід розвивати. Це не означає —достеменно копіювати. Але напрям повинен залишатися.

— Як ви поставилися б до відновлення першості дублерів?

— Це повернення до минулого. Дублери дуже потрібні були у радянському футболі, бо тоді переходи гравців було практично заборонено. Нині футболіст не чекатиме шість років, аби вирости гарним гравцем. Ми не можемо змусити людину сидіти весь цей час на лаві. Он Ребров повстав проти «Тоттенгема» і хоче залишити його, бо йому не дають можливості грати.

Нинішня структура проведення чемпіонату України дає змогу футболістам, які не зіграли у вищій лізі за основну команду, провести матч у першій лізі, у другій. Це сучасніша система підготовки.

— Валерію Васильовичу, чи не забагато трансферних прорахунків допустило останнім часом «Динамо»?

— Назвіть мені клуб, який завжди вражає ціль. Не думаю, що такі є. Треба казати про це у плані можливостей — ми не збираємося купувати зірок. Який сенс? Ви що, гадаєте, якби ми повернули Андрія Шевченка, він грав би так само, як там? Він уже зовсім інший, він — професіонал і відповідає за себе перед глядачами, всі знають, скільки він заробляє, тому й вимагають від нього.

Помилки будуть. Звичайно, добре, якщо привезені футболісти грають як слід. Та бувають такі, що не підходять під стиль команди, трапляються й недостатньо навчені гравці.

Сьогодні мені дехто каже: «Чернат нам так подобався, а тепер з ним щось не те». А я відповідаю: «Гіоане мені не подобався, а тепер...» Чому стався спад у грі Черната? Різні можуть бути причини: щось у сім'ї трапилось, психологічний стан не той. Та як я можу з ним поговорити? Запитати через перекладача, як ти спиш? Незручно. От опанує російську, тоді й запитаємо, які має психологічні проблеми.

Один наш легіонер на запитання: «Ти знаєш, що таке націлена передача?» — відповів: «Треба по голові вцілити». Тепер він зрозумів, що це таке, він володіє цим прийомом. Повинен бути пас не на конкретного футболіста, а на групу гравців, які вриваються до штрафного. Треба робити передачу в зону, не дивлячись, є там хто чи ні. Якщо нема, винний не той, хто віддавав, а той, хто не опинився в потрібній зоні. Оце і є колективний, вимогливий футбол.

— Які нині перспективи Віталія Косовського?

— Він нібито вилікувався, добре працює. Але після дворічної паузи невідомо, як Віталій увійде в гру. Все залежить від нього самого, а ми йому допомагатимемо.

— Як почувається Анатолій Пузач?

— У нього дуже неприємне захворювання, вилікуватися одразу не можна. Однак є певний прогрес, і ми сподіваємося, що все буде гаразд, підтримуємо тісний контакт. Шкода, що такий професіонал не використав свій творчий потенціал. Крім усього іншого, це вельми порядна людина, котра завжди каже, що думає. Анатолій Кирилович зробив для «Динамо» і для збірної дуже багато.

— Ви сказали, що є проблеми з молодими гравцями. Але наші юніорські збірні ставали призерами чемпіонатів Європи. Скоріш є проблема з переходом з юніорського футболу до дорослого...

— На жаль, кількість не завжди переходить у якість. Треба дивитися в корінь. Хто з молодіжної збірної потрапив до національної за останні роки? Хто із гравців «молодіжки» уклав контракти із західними клубами? Після поразки нашої молодіжної дружини у Франції (0:4) я запитав: «Хто нам забив м'ячі?» З'ясувалося, три голи на рахунку Трезеге і один — у Анрі. Ще ніхто не знав, що ці футболісти гратимуть в національній збірній, у провідних клубах, хоча вже тоді про них говорили як про перспективних виконавців. Мабуть, проблема в тому, що в нас погано працює піраміда збірних команд.

Як на мене, це тимчасова проблема. Збірна Швейцарії не потрапляла до фіналів великих турнірів протягом десятків років. І раптом з'являється плеяда молодих гравців, з яких п'ятеро-шестеро — кандидати до національної команди, і молодіжна збірна добивається небувалого успіху. Сподіваюсь, настане час, і з'являться у нас талановиті футболісти. Не може бути, щоб за серйозної роботи не вдалося виховати хороших футболістів.

Згадайте, колись у молодіжній збірній України грали Ващук, Дмитрулін, Шевченко, Шовковський, Федоров... Тепер таких сильних футболістів у ній нема.

— Яке ваше ставлення до можливої роботи у нас зарубіжних фахівців?

— Ми прагнемо до Європи і раніше чи пізніше потрапимо туди. І якщо нині за кордоном вільне пересування робочої сили, єдина валюта — що тут поганого? Консерватори-англійці й ті запросили тренера-іноземця.

Та, на жаль, гостро стоїть питання менталітету. Тренер, який потрапить до нас, не обізнаний з менталітетом українського футболіста. Якщо він поставить тому завдання, як перед західним професіоналом, — чекайте провалу. Потрібні зовсім інші підходи. Адже ми ще не в Європі. Коли потрапимо туди, простіше буде працювати у нас західному тренерові. Тому якщо є клуби, що бажають придбати наставника за кордоном не заради реклами (мовляв, які ми круті та багаті), а запросити тренера, який має ідеї, напрям, власний прогресивний погляд на розвиток футболу і він може прищепити це команді, — то дуже добре.

— Як у клубі відбувається психологічна підготовка футболістів?

— Є різні підходи. Приміром, один тренер відвідував футболістів у родинах, пив з ними чай, розмовляв. Є наставники на Заході, котрі запрошують гравців до себе додому на вечерю. Ті приходять з дружинами, сидять, розмовляють. Я знаю тренера, який після матчу вносить до роздягальні ящик шампанського, гравці п'ють, гуртуються...

У мене зовсім інший підхід, я намагаюсь нікого не скривдити. Хай на мене поскаржаться, кого я хоч раз образив, щось зробив не так. Треба поводитися оптимально. До мене заходять гравці, я багато з ким розмовляю, говоримо, розв'язуємо проблеми. А той, хто каже, що психологічної підготовки в нас немає, просто лукавить.

— Які умови вашого контракту з «Динамо»? Як довго гадаєте ще працювати в клубі?

— Я виріс у «Динамо», і некоректно з мого боку укладати контракт за допомогою нотаріуса, печатки тощо. У мене є домовленість — працюватиму стільки, скільки зможу. Якщо відчую, що вже не до снаги, я про це скажу.

— Що завадило збірній України посісти перше місце у відбірковому турнірі, якщо враховувати рівень суперників?

— Один «фахівець» сказав: «Ну якщо вже з цієї групи не виходити, то треба п'ять Андорр у суперники». Це слова дилетанта, який нічого не розуміє у футболі: не знає, що Норвегію кілька років тому було визнано кращою командою Європи, не пам'ятає, що Вірменія вже не раз ставила нам підніжки.

Тепер про Польщу. Шістнадцять років у цій країні, грубо кажучи, не було команди. Як її не переграти? Простіше, коли в групі дві сильні команди, а решта слабкі. Дві збірні ведуть боротьбу, а решта — Андорри. Та коли змагаються чотири-п'ять непоганих середнячків — це дуже важка група. Так, полякам пощастило, у першому матчі ми не повинні були програти. Та ця команда провела вісім контрольних матчів напередодні турніру — сім програла і один закінчила внічию. Можна лише уявити собі, що казали б у нас про тренера такого колективу. Але збірну СРСР колись називали чемпіоном за перемогами у контрольних іграх, але щойно доходило до офіційних матчів — нічого не виходило.

Так, треба було проходити групу, але пригадайте, скільки ми очок втратили — чотири нічиї поспіль, а це вісім очок! Збіг обставин, недоліки у грі, психологія футболістів. Загалом група дібралася не найсильніша, але й не найслабша. Мали б вийти, але не мусили...

Підготував **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

На фото: Валерій Лобановський.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Футбольна атака

Актуально

Гра в одні ворота

Одним з перших, хто торік виступив опонентом президента ФФУ Григорія Суркіса, був директор Інституту політики Микола Томенко. Здавалося б, яке відношення він має до популярної гри? З цього і почалася розмова з Миколою Володимировичем.

— Я цього не афішую, але, як сказали б мої доброзичливці, «Томенко має свою футбольну команду». Вона створена на моїй батьківщині, я нею постійно опікуюся. Хлопці зібрані з двох сусідніх сіл і грають пристойно. Отже, я обома руками за футбол у школі, але проти того, щоб хтось на цьому заробляв політичні дивіденди і через цю гру завойовував прибічників і виборців.

— Як же це робиться?

— Елементарно. Започатковуючи уроки футболу в школі, функціонери втягують дітей і батьків у політику. Вони стають агітаторами, не бажаючи того. У кожній сім'ї (а на це і розраховують носії ідеї футболізації) так чи інакше обговорюватимуть «великий почин». З метою легітимізації і самореклами, вважаю, виступав президент ФФУ на конгресі ФІФА. Не виключено, що Григорій Михайлович сподівався на певний вплив з боку світових футбольних авторитетів на наш уряд. Мовляв, ваша федерація започаткувала таку гарну справу, а ви не підтримуєте її.

— Керівництво ФФУ не проти того, щоб дитячо-юнацький футбол фінансувався державою.

— От-от, воно зініціювало уроки футболу і прагне перекласти тягар на плечі платників податків. Хай держава готує футболістів, а федерація відбиратиме кращих і... торгуватиме ними. Як це робить зараз, не допускаючи ту ж державу до комерційних оборудок. Але, як дотепно ви назвали один з матеріалів, «сказав А — не будь Б». Якщо ти такий патріот і дбаєш не на словах про футбольну славу країни — давай гроші не тільки на 120 тисяч м'ячів. Тим більше, що кошти від купівлі-продажу футболістів отримуєш немалі.

— Свого часу ви порушували проблему футбольного трансферу перед Комітетом ВР з питань бюджету, Міністерством фінансів і ДПА. Розкажіть детальніше про це.

— Не секрет, що Верховна Рада не один рік прагне послабити податковий зашморг. А тим часом залишається відкритою проблема неоподаткування цілих сфер підприємницької діяльності. У зв'язку з цим доречно згадати укази Президента України «Про заходи щодо легалізації фізичними особами доходів, з яких не сплачено податків» та «Про заходи щодо посилення боротьби з приховуванням неоподаткованих доходів, а також відмиванням доходів, одержаних незаконним шляхом», які практично не виконуються.

До прибуткової бізнесової діяльності, що досі не врегульована законодавством, належить і футбольна трансферна політика. Парадоксально, але вже кілька років у пресі обговорюються суми трансферів з продажу українських футболістів, проте ніхто й досі не порушив питання про необхідність врегулювання цих справ.

Тільки за останні роки до закордонних клубів продано десятки українських футболістів. Суми трансферів становлять десятки мільйонів доларів. Скажімо, Андрія Шевченка продали за 25 млн. доларів США, за Олега Лужного клуб одержав 2 млн. фунтів стерлінгів, за Сергія Реброва — 12 млн. фунтів, Дмитра Михайленка — 700 тисяч доларів, Сергія Коновалова — 750 тисяч, Едуарда Цихмейструка — 500 тисяч доларів.

Експерти схильні вважати, що розмір податку з цих продажів міг би становити 20—28% від суми кожної операції. Адже всі футболісти свого часу навчалися в дитячо-спортивних школах, грали у футбольних клубах, які донедавна належали до державної або комунальної власності, тобто фінансувалися з державного бюджету. Отже, йдеться про вкладання коштів усієї країни, і логічно було б, щоб держава через податок отримувала часткову компенсацію. Її можна було б використати на розвиток фізичного виховання та спорту, зокрема футболу.

— Народні депутати й податківці, як відомо, схвально відгукнулися на ваші пропозиції, погодившися, що питання купівлі-продажу українських футболістів вимагає законодавчого врегулювання.

Пам'ятник на Івано-Франківщині.

— Віктор Медведчук, народний депутат України, в інтерв'ю «Українській правді» заявив, що футбольні трансфери оподатковуються. У чому, мовляв, проблема? А проблема в тому, що ніхто не знає, які суми насправді одержують клуби, а які оподатковуються. У нашій пресі писали, що за того ж Шевченка «Динамо» отримало 25 мільйонів доларів, а італійські ЗМІ стверджують, що 35 мільйонів. Хай функціонери свідомо розкривають комерційну таємницю, і тоді всі питання знімуться. Футбольний бізнес, як і інші, треба виводити з тіні.

— Ви, Миколо Володимировичу, були серед тих, хто кардинально вплинув на Міносвіти відносно заміни тотальної обов'язкової футболізації на експеримент. Як це було?

— Спочатку освітяни під впливом ідеї, що заволоділа футбольними функціонерами, справді планували в школах обов'язковий урок з популярної гри.

Крім аргументів економічного і психологічного, про що ви вже писали, я навів на одній з нарад ще й гуманітарний. Я запитав у міністра освіти, чому перевагу віддають саме футболові, а не загальній фізкультурі. Дітей треба вчити самоорганізації, тобто давати собі раду, загартовуватися тощо. Міністр Василь Кремень відповів: у школі, мовляв, треба відродити колективізм, а футбол якраз і базується на ідеях того колективізму. Оце і всі «аргументи».

Крім цього, я нагадав, що школи вкрай погано укомплектовані вчителями фізкультури, а серед працюючих більшість жінки. І, як кажуть росіяни, «идея основательно поблекла», коли керівники столичного та львівського управлінь освіти чемно заявили, що програма на рік складена заздалегідь, тому мова може йти лише про факультативні заняття футболом. Тоді і з'явився замість наказу лист-рекомендація міністерства.

— Чемпіон Олімпійських ігор 1956 року в Австралії Йосип Беца, який грав за футбольну збірну СРСР, вважає, що нововведення Суркіса позитивне, але його слід запроваджувати в тих школах, де для цього є необхідні умови.

— Такої думки дотримуються всі здоровомислячі люди. Вони розуміють, що добра справа під тиском не приживеться.

Вів розмову Іван ІЛЛЯШ.

Тенденції

Хочуть, та не можуть

За словами директора Устинівської загальноосвітньої школи Олександра Щирюка, діти горять бажанням пограти в футбол, незалежно від віку і статі, але...

У школах району торік не провели практично жодного уроку з футболу.

— Згідно з новою навчальною програмою заняття з футболу відокремлені від уроку фізкультури, — розповідає Олександр Щирюк. — Учителі мають отримувати доплату із місцевого бюджету. Та нині про це говорити не доводиться... Щодо методики викладання проблем немає. Ми отримали спеціальний випуск журналу «Фізична культура у школі», присвячений урокам з футболу, де все розписано. Але однієї методики замало. Потрібні фахівці, які її впроваджували б у життя. А таких у районі — жодного.

Та, як з'ясувалося, відсутність доплат і фахівців — не основна перепона. Ентузіастів, готових працювати «за спасибі», у районі вистачає.

Одна з них — інструктор із спорту Устинівської школи Наталя Чорновол. Вона — фанат футболу.

— До мене звертаються не тільки діти, а й батьки: коли почнемо? А що я їм можу відповісти, якщо в школі жодного футбольного м'яча? І навіть немає надії, що коли-небудь з'явиться... Ми постійно організовуємо змагання між класами, за допомогою відділу освіти та відділу з питань спорту райдержадміністрації проводимо турніри між школами району. Купуємо за власні кошти на базарі найдешевший м'яч і граємо. Його, до речі, вистачає на два тижні. Тому про повноцінні заняття за програмами й методиками не може бути й мови...

Прихильно ставляться до ідеї футболізації й в Устинівській райдержадміністрації. Але лише як до ідеї. Бо, коли йдеться про її практичне виконання, безсило розводять руками.

У разі потреби фахову допомогу школам можуть надати інструктори із спорту фізкультурно-спортивного товариства «Колос». Їх у районі — вісім, вони утримуються за рахунок сільгосппідприємств.

— Але, погодьтеся, вони не професіонали і проводити уроки на належному рівні все одно не зможуть, — каже завідувач оргвідділу РДА Юрій Ільченко. — У мене підростає дочка-третьокласниця. Дуже любить футбол, і я не заперечував би, щоб вона займалася ним професійно. Тим паче, що зараз жіночий футбол у шані. Але...

Дітям футбол подобається, поки вони сприймають його як гру. А коли він стане обов'язковим уроком, цілком можливе протилежне ставлення до нього. Не наламати б дров...

Олег БОНДАР.

Устинівка
Кіровоградської області.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Початок теми — в «ГУ» від 10 і 11 січня ц.р.

Є ноги — голова не потрібна?

Віднедавна у школах запропоновано займатися футболом як універсальним засобом усебічного розвитку ніг.

Добре придумано: повальний розвиток футболу в Україні — це шлях піднятття міжнародного іміджу молодої держави. Ривок до виходу з внутрішньої економічної і духовної кризи. Дорога до формування нових яскравих особистостей з високо розвинутими ногами — від стопи до сідниці.

Уявляєте, кожен громадянин незалежної України, окрім усього, що він має сьогодні, отримає ще й статус футболіста! У кожного буде приватизований футбольний м'яч. Подарований державою, з автографом її найголовнішого футболіста.

Отже, центр інтелектуальної ваги людини з голови — місця застарілого, консервативного, переміщено в нове, динамічне — в ноги.

Якщо ми станемо найфутбольнішою державою світу — на грець тоді нам Міжнародний валютний фонд?! Не він, а ми йому «зелень» позичатимемо. Бо продаватимемо вирощених футболістів не поодинці, як нині, а партіями! Партію, скажімо, у Панаму, партію — у Гондурас, у Арабські Емірати, у Німеччину, в Італію, Францію, якимось диким племенам...

Уявіть, ви заповнюєте анкету... У графі «громадянство» з гордістю пишете — громадянин футбольної України. У графі «національність» — футболіст! У графі «освіта» — футбольна тощо.

Народження дітей, їхнє футбольне виховання і освіта — усе це буде поставлено на конвеєр...

Немовля у колисці, а вже бавиться мініатюрним м'ячиком: смокче його, кидає у маму...

Навіть хліб випускатимуть у формі футбольного м'яча.

Народ розподілять на футбольні команди, які регулярно проводитимуть між собою відбіркові змагання, де визначатимуть, кого продавати відразу, а кого тренувати далі.

А які захопливі політично-футбольні змагання відбуватимуться між партіями, яких налічується понад 120!

Будуть ноги — голова завжди знайдеться. До того ж вона має бути у формі футбольного м'яча, і, як і м'яч, добре накачана...

Сергій НОСАНЬ.

Черкаси.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Будуть ноги — голова завжди знайдеться

«Надія» навчає жити

Мабуть, найстрашніше в батьківстві: почути, що твоя дитина — інвалід. Це звучить як вирок, приголомшує. Залишається лише мужньо згадати, що допоможе тільки надія. Надія навчити дитину жити з цим, подолати або применшити свої вади, спілкуватися в колективі ровесників. Тому саме словом «Надія» названо центр ранньої реабілітації дітей-інвалідів у Миколаєві, єдиний такого типу в Україні. Сьогодні тут виконують програми раннього втручання та соціальної реабілітації дітей-інвалідів віком від народження до 7 років. Діють 16 груп, також є група матері та дитини. До речі, на перепідготовку сюди приїздять фахівці й з інших областей України.

А навчають у «Надії» звичайним і таким складним речам! Методист Олена Распутіна з маленьким Денисом (***на знімку — праворуч угорі****) на спеціальному стенді освоюють опорно-рухові ази. Для загального розвитку органів руху встановлено спеціальне двоярусне багатофункціональне ліжко «слоник» (****на знімку — ліворуч унизу****). У програмі також заняття у навчальних класах і спортзалі. А після їжі дітлахи вчаться самостійно прибирати і мити посуд. За шість років існування курс соціальної реабілітації в центрі пройшли понад 300 малюків. Деяких направлено до загальноосвітніх шкіл, деякі змогли повернутися до дошкільних дитячих установ. Ці досягнення — результат праці вчителів, медиків, психологів. Небайдужістю і любов'ю до маленьких громадян вони перетворюють химерну надію на впевненість, що попереду — ціле життя.*

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Шановні акціонери!

Правління АТЗТ КШП «Юність» повідомляє, що загальні звітно-виборчі збори акціонерів відбудуться 1 березня 2002 року о 14 годині в приміщенні їдальні за адресою: м. Київ-70, вул. Фролівська, 9-11.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати виробничої та фінансово-господарської діяльності товариства та роботу Правління за 2001 р.
2. Звіт Ревізійної комісії товариства про проведену роботу за 2001 рік, висновок Ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу.
3. Звіт Спостережної Ради.
4. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії.
5. Затвердження звіту голови Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2001 рік та балансу товариства.
6. Про порядок розподілу прибутку за 2001 р. та його затвердження.
7. Звіт про результати роботи дочірнього підприємства Торговий Дім «Юність» за 2001 рік.
8. Затвердження результатів діяльності дочірнього підприємства Торговий Дім «Юність» за 2001 рік.
9. Про збільшення статутного фонду ДП ТД «Юність» та внесення змін до Статуту ДП ТД «Юність».
10. Про участь товариства в заснуванні нового закритого акціонерного товариства та внесок до Статутного фонду цього товариства.
11. Внесення змін до Статуту товариства та затвердження Статуту товариства в новій редакції.
12. Затвердження Положень товариства в новій редакції:

12.1. Про Спостережну Раду.

12.2. Про Правління.

12.3. Про Ревізійну комісію.

13. Про відкликання членів Спостережної Ради.

13.1. Про обрання нових членів Спостережної Ради.

14. Про відкликання членів Ревізійної комісії.

14.1. Про обрання нових членів Ревізійної комісії.

15. Про делегування Спостережній Раді повноважень загальних зборів, що передбачені пунктом 8.2.1. Статуту в частині обрання та відкликання членів Правління.

Реєстрація акціонерів та їх представників починається о 12 годині 1 березня 2002 року за місцем проведення зборів.

Для участі в зборах при собі необхідно мати:

— паспорт, що посвідчує особу акціонера або довірену особу;

— доручення на право участі в зборах для представників акціонерів.

Правління АТЗТ КШП «Юність».

Информация о торгах

Организатор: Криворожский филиал государственного специализированного предприятия «Укрспецюст»

На торги выставлен:

Целостный имущественный комплекс «Криворожпищеком», расположенный по адресу: г. Кривой Рог, ул. Ольховского,2.

Специализация: производство всех видов колбас и сосисок до 7 т/смену.

Общая площадь - 7,2 гектар.

Ограничений (ареста, залога) — нет.

Стартовая цена — 800 000 грн.

Ознакомление с объектом с понедельника по пятницам с 9.00 до 17.00 по месту его расположения.

Публичные торги состоятся 12.02.2002 г. в 10.00 по адресу: г. Кривой Рог, ул. 23 Лютого,73.

Оплата регистрационного взноса — 17.00 грн., в том числе НДС и гарантийного взноса — 5% от стартовой цены лота на расчетный счет: 26002301623 в АКБ «Форум» г. Киев, МФО 322948, ОКПО 30551713.

Расчет за приобретенное вышеперечисленное имущество осуществляется покупателем в течение 10-ти рабочих дней с момента утверждения протокола.

1 березня 2002 року о 10-й годині відбудуться Загальні збори акціонерів ЗАТ «Об'єднана інжиніринґова компанія» за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 67А.

Порядок денний зборів:

1. Звіт Генерального директора про результати фінансово-господарської діяльності за 2001 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Затвердження фінансового звіту та балансу за 2001 р. Порядок розподілу прибутку за 2001 рік.
4. Затвердження Плану робіт на 2002 рік.
5. Затвердження фінансового плану на 2002 рік.
6. Повідомлення представника ФДМУ про приватизацію пакету акцій, належних державним підприємствам.

Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «Мега-гарант» повідомляє: 27 лютого 2002 р. о 15-00 за адресою: м. Харків, вул. Артема, 46 відбудуться загальні збори акціонерів з порядком денним:

1. Звіт Директора ЗАТ «Страхова компанія «Мега-гарант» про підсумки діяльності страхової компанії за 2001 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про річний звіт та баланс ЗАТ «Страхова компанія «Мега-гарант».
3. Затвердження річного балансу ЗАТ «Страхова компанія «Мега-гарант» за 2001 рік.
4. Про збільшення статутного фонду ЗАТ «Страхова компанія «Мега-гарант».
5. Про внесення змін до статуту ЗАТ «Страхова компанія «Мега-гарант».

Збільшення статутного фонду здійснюється з метою подальшого росту активів та забезпечення платоспроможності страхової компанії. При цьому:

1. Пропонується:

1.1 Збільшити статутний фонд на 130000,00 грн. шляхом нарахування дивідендів на одну просту іменну акцію номінальною вартістю 1,00 (одна) гривня із подальшим їх реінвестуванням у акції страхової компанії.

Частину першу пункту 7.1. Статуту викласти у наступній редакції:

7.1 Для забезпечення діяльності Товариства утворюється статутний фонд, який розподілений між засновниками Товариства і становить 2828471,00 гривень, розподілений на 2828471 прості іменні акції, номінальною вартістю 1,00 гривня кожна.

1.2 Додатково випустити 130000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна.

2. Переважне право на придбання акцій нової емісії надається акціонерам товариства пропорційно їх частці у статутному фонді.

3. Акції розповсюджуються між засновниками товариства, які сплачені внаслідок реінвестування дивідендів.

4. При зміні статутного фонду власники акцій збитки не несуть.

Рада товариства.

Директор товариства.

ВАТ «Олександрівський»

повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 лютого 2002 р. за адресою: 84020, Донецька обл., Олександрівський район, село Висопілля, вул. Садова о 10 години.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Олександрівський» за 2001 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 2001 рік.
3. Внесення змін і доповнень до Статуту товариства.
4. Вибори Голови правління.
5. Вибори Спостережної ради, Ревізійної комісії та Правління.
6. Про прибуток за 2001 р., виплату дивідендів по результатам діяльності за 2001 р. і розподіл планового прибутку на 2002 рік.
7. Затвердження внутрішніх нормативних положень, що регулюють діяльність товариства.
8. Затвердження незалежного реєстратора.

ТОВ «Круг Трейдінг» код ЄДРПОУ 24098802, юридична адреса: м. Київ, вул. Панфіловців,20 зареєстроване Радянською районною державною адміністрацією 20.02.1996 р. та перереєстрованого Печерською районною державною адміністрацією 04.10.2001 р. за № 29483 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців.

ТОВ «Віто», код ЄДРПОУ 21534102, юр. адреса: м. Київ, вул. Струтинського, 8 повідомляє про припинення господарчої діяльності і ліквідацію нашого підприємства. Претензії приймаються протягом двох місяців.

Ліквідаційна комісія ТОВ «Фірма «ТЕССАРТ», що зареєстроване за адресою: м. Київ, вул. Мельникова, 12, оголошує про ліквідацію ТОВ «Фірма «ТЕССАРТ». Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців за адресою: м. Київ, вул. Мельникова, 12, телефон: 456-98-32.

Господарським судом Миколаївської області 07.11.2001 р. винесено Постанову по справі 5/357 про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури відносно ТОВ МНВП «Плазмотехніка», 54058, м. Миколаїв, вул. Спортивна,25/24, п/р 2600701621623 у МФ «Укрсімбанку» код ЄДРПОУ 01284985, МФО 326739.

Ліквідатором призначено Компанієць О. М. Ліцензія № 627 від 15.05.2001 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ольвія» місцезнаходження: Кіровоградська обл., м. Ульяновка, зареєстроване Ульяновською райдержадміністрацією 31 липня 1998 року № 31, іден. код 30078338 повідомляє про свою ліквідацію, згідно наказу. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Определением Хозяйственнного суда Харьковской обл. (61022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, 8 подъезд) от 24.12.2001 г. по делу № Б-7452/2-14 Коллективное сельскохозяйственное предприятие «Птицефабрика «Заря» признано банкротом и открыта ликвидационная процедура. Адрес предприятия—банкрота: 62480, Харьковская обл., Харьковский р-н, с. Хроли, ул. Красноармейская 25, реквизиты: код ЗКПО 00852950, р/с 26001017199 в банке «Грант», МФО 351607, г. Харьков, ул. Данилевского, 19. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Бережнова Л. А. (лиц. № 249702 от 19.10.01 г., г. Харьков-045, ул. Клочковская, 295, кв. 7). Претензии кредиторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления по тел. 49-35-24.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, майд. Незалежності,5, Держпром,8-й під.) порушив справу № 16927/2-19 про банкрутство акціонерного товариства Харківське виробниче шкіряне об'єднання «Більшовик» (закритого типу), ЄДРПОУ 00307968, (61033, м. Харків, вул. Шевченко,327), поточні рахунки № 26005330301 в ФАБ «Енергобанк», МФО 350448, № 26003301877569 5 в Московському відділенні АК ПІБ м. Харкова, МФО 351425. Розпорядником майна призначено Ткаченка Віталія Васильовича (ліц. АА № 249717 від 19.10.2001 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ООО «Восточная производственная компания», код ЕГРПОУ 30422214, Постановлением Хозяйственного суда Донецкой области признано банкротом, открыта ликвидационная процедура (дело № 18/7б), ликвидатором назначен арбитражный управляющий Брынько А. В. лицензия № 047714.

Кредиторам в месячный срок со дня публикации заявить свои требования по местонахождению банкрота: 83016, г. Донецк, ул. Днепродзержинская,7а.

Спорт

... І себе не забув

Шахи. **«Оскар» за 2000 рік вручено росіянинові Володимиру Крамнику. Цей приз найкращому шахістові світу вручають з 1968 року після опитування провідних гросмейстерів і журналістів. Нині цю акцію проводить російське видання «64». Кажучи про підсумки 2001 року, Крамник назвав свій варіант трійки найкращих: Каспаров, Крамник (!) і переможець чемпіонату світу за версією ФІДЕ між українськими шахістами — Василем Іванчуком і Русланом Пономарьовим. Цей матч із восьми партій, як відомо, незабаром стартує в Москві.**

Спіткнулися на тому самому місці

Футбол. **Юнацька збірна України (U-17) не здолала півфінальний бар'єр на меморіалі Валентина Гранаткіна у Санкт-Петербурзі. Як і торік, вона поступилася збірній Росії, цього разу — 0:3. Та не варто робити з того трагедії. Анатолій Крощенко тепер працює над створенням ансамблю, який має поборотися за вихід до фіналу чемпіонату Європи через відбірковий турнір. До речі, жеребкування відбудеться 25 січня.**

То чому ми програли господарям? Через слабку оборону. Ця ланка поки що найвразливіша в нашому колективі. Над розв'язанням цієї проблеми і мають намір працювати пан Крощенко та його асистенти.

А сьогодні збірна України зіграє матч за третє місце з білоруськими однолітками, які в 1/2 фіналу поступилися литовцям — 1:3. Фінал: Росія—Литва.

«Хет—трик» Лакі Ідахора

Футболісти київського «Динамо» в манежі свого заміського тренувального центру в Кончі-Заспі позавчора провели перший день контрольних матчів з кількох запланованих. Відкрила його друга команда клубу, ворота якої по черзі захищали Олександр Філімонов та Мар'ян Марущак, зустріччю з першим складом «Оболоні». За господарів виступали два словацькі футболісти —півоборонець Брушко і нападник Шестак, лівий півзахисник румун Чеботару.

Нарешті в динамівських лавах з'явився і перший бразилець, 24-річний півоборонець Сантуш, який виступав за клуб «Сан-Гаетано». Технічний, але легкий: зріст — 175 см, вага — 56 кг. Усі названі футболісти (окрім Брушка, з яким уже підписано контракт) перебувають у клубі на оглядинах.

«Динамо» виграло — 1:0. Відзначився Єрмоленко. Переміг і третій колектив господарів, який взяв гору над «Оболонню-2», — 2:0 (Попов, Пінчук).

І завершився ігровий день поєдинком «Динамо» —«Борисфен». 4:0. Голи: Ідахор, 66, 87, 90, Пеєв, 82. У першому таймі за динамівців виступали: Шовковський, Боднар, Амоко, Гаврапчич, Несмачний, Лисицький, Костюк, Белькевич, Серебренников, Венглинський, Шацьких; у другому — Рева, Смалько, Кардаш, Головко, Ващук, Гусін, Косовський, Чернат, Гіоане, Пеєв, Ідахор.

Слід віддати належне підопічним Сергія Морозова: у першому таймі вони на рівних грали з чемпіоном. Атакували рідше, але гостріше.

І після перерви бориспільці діяли старанно. Але прикра помилка захисника дозволила Ідахору пробити влучно зблизька. Поступово далася взнаки втома гравців «Борисфена», і свіжіші динамівці довели справу до перемоги. Пеєв ефектно вразив дальній кут діагональним ударом зліва. А потім ще два м'ячі записав на свій рахунок Ідахор. Особливо ефектна була комбінація на останніх секундах. Косовський, який після тривалої відсутності діяв старанно і корисно, розіграв м'яча з кутового з Ващуком. Той зробив націлену передачу, і форвард господарів у високому стрибку красиво і влучно пробив головою.

Наступні суперники динамівців у контрольних матчах — ФК «Вінниця» і «Поліграфтехніка».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *динамівець Ідахор, який відзначився «хет-триком» у зустрічі з «Борисфеном».*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фото з конверта

Росла собі ялиночка, і зайчик з нею ріс...

Фото Сергія КОВАЛІВА.

Київ.

Це цікаво

Якщо ти Козеріг...

Людям, що народилися під знаком Козерога, протипоказано вживати жирну їжу, гострі приправи, соуси, алкоголь, шоколад. До щоденного меню має входити їжа, багата на протеїн, — нежирне м'ясо, кури, сир, яйця. Між прийомами їжі треба пити більше води. Потрібна Козерогам мінеральна сіль — фосфорокислий кальцій — він міститься у потрібній кількості у капусті, квасолі, огірках, ячмені, яєчному жовтку, суницях.

Із бабусиної скриньки

■ Зачерствілий хліб покладіть у каструлю, щільно закрийте кришкою і поставте на 20 хвилин у духовку при температурі 130 градусів. Відновляться його свіжість, смак і аромат.

■ Не виливайте воду, в якій варився рис, у ній багато вітамінів. Вистудіть її, додайте трохи меду або апельсинового, лимонного чи морквяного соку — вийде чудовий вітамінізований напій.

■ Молоко «не втече», якщо стінки каструлі змастити шматочком маргарину. А щоб воно не пригоріло, покладіть у нього грудочку рафінаду чи чайну ложку цукру.

■ Рибу добре чистити, якщо її легенько потерти оцтом і на деякий час залишити.

Будьте здорові !

Часник-цілитель

Ще стародавні греки вважали часник чарівним засобом проти укусів змії, «зміїною травою» називали його й слов'яни. Здавна його вживали від гіпертонічної хвороби, безсоння, ревматизму, ангіни, для запобігання і лікування грипу. Одне слово, від багатьох хвороб. Часником виводили бородавки, мозолі, зміцнювали волосся під час облисіння. Та й тепер за допомогою часнику позбавляються нежитю, кашлюку, використовують його лікування гнійних ран та виразок, які довго не загоюються.

Ось один із способів лікування часником грипу, нежитю або кашлю. Потовчіть або подрібніть кілька зубочків часнику, залийте гарячою водою, вилийте у мілку тарілочку і вдихайте леткі випаровування часнику. Якщо у квартирі є хворий на грип, якого не можна ізолювати, поставте кілька таких тарілочок у різних місцях — це убезпечить вас від зараження.

С. ЗБРУСЬКА.

Біла Церква Київської області.

Народний календар

Новий рік — до весни відлік

13 січня — Меланки, Меланії, щедрий вечір, щедра кутя. Зранку починали готувати другу обрядову кутю — щедру. На відміну од багатої її можна було заправляти скоромною. Кутю ставили на покуть, господині пекли чимало млинців із салом, готували пироги, вареники із сиром, щоб віддаровувати щедрувальників та посівальників.

14 січня — Новий старий рік, Василя. На Новий рік припадає свято Василя, який вважався покровителем землеробства. Тому вдосвіта засівали оселі збіжжям.

17 січня — Богоявлення або бабин вечір. Кроплять хати свяченою водою.

18 січня — голодна кутя, голодний святвечір. Готують третю й останню кутю різдвяно-новорічних свят. Називається вона голодною тому, що з цієї пори і до наступного дня, доки не освятять воду в річці, люди говіли, тобто не їли. Останній день колядок.

Прикмети січня

■ Кільце навколо місяця — на сильний мороз.
■ Яскраві присмерки — до холоднечі.
■ Сорока під стріху лізе — на хуртовину.
■ Ворони розкаркалися — на мороз, а влаштували в небі хоровод — на сніг.

Астрологічний прогноз

на 14—20 січня 2002 року

Чудові можливості для особистих контактів і розширення власної справи, укладання важливого союзу або взаємовигідної співпраці.

ОВЕН. Цього тижня відчуватимете приплив сил і симпатію оточуючих вас людей. Отримаєте доказ того, що ваш престиж помітно зріс, побачите результати своєї праці або фахової діяльності. Ймовірними є імпульсивність, бажання пригод і фізичного навантаження.

ТЕЛЕЦЬ. Побачите результати своєї інтелектуальної діяльності або отримаєте позитивне рішення суду з вашого питання. Якщо хочете поліпшити свої стосунки з родичами чоловіка, то цього тижня можете це зробити.

БЛИЗНЯТА. Для вас успішними і результативними будуть справи, пов'язані з чужими або спільними грошима, спадщиною, кредитом або позикою. Особливо значущими для вас цього тижня можуть стати інтимні стосунки. Скористайтеся цим періодом, щоб виявити активність у справах.

РАК. Цього тижня зросте ваша популярність і привабливість. Дехто шукатиме зустрічей з вами. Скористайтеся цим тижнем, щоб сформувати нові й зміцнити давні партнерські стосунки.

ЛЕВ. На вас чекають приємні клопоти і турботи. Ваш творчий підхід до виконання звичайних домашніх або службових обов'язків принесе задоволення не тільки моральне, а й матеріальне. Цього тижня вам варто подбати про свою зовнішність і провести серію косметичних процедур.

ДІВА. Ви будете сповнені творчою енергією, відчуватимете емоційне піднесення, гарний настрій і упевненість у собі. Вам пощастить, навколо вас збиратимуться люди. Якщо будете ділитися своєю радістю й оптимізмом з іншими, можете стати популярною людиною у своєму колі.

ТЕРЕЗИ. Дуже важливими і значущими для вас цього тижня будуть події, пов'язані з вашою родиною або батьками. Намагайтеся більше часу провести з ними, ви отримаєте гарний заряд сил і бадьорості. Можна прийняти важливе рішення з житлового питання або купівлі чи продажу нерухомості.

СКОРПІОН. На вас чекають приємні новини, контакти і знайомства. Використайте цей тиждень для активного навчання. Так буде як ніколи цікаво і легко. Корисними і вигідними виявляться розважальні поїздки. Ближче до кінця тижня можете розпочати вдома косметичний ремонт або просто зробити перестановку.

СТРІЛЕЦЬ. Ваші прибутки зростуть, тому зможете дозволити собі набагато більше, ніж раніше. Ймовірні дорогі й престижні покупки, можливо, ювелірні прикраси із золота. Зросте ваша привабливість і сексуальність.

КОЗЕРІГ. Будете чарівними, привабливими й помітними для оточуючих. Ваше бажання зробити інших щасливими, якщо воно не обмежиться лише словами, допоможе стати лідером. Скористайтеся цим тижнем, щоб розпочати нову справу, і вона буде успішною.

ВОДОЛІЙ. Якщо вас захопило кохання, то краще приховувати свої почуття й не афішувати свої стосунки, насолоджуйтеся одне одним наодинці. Цього тижня особливо може запам'ятатися присутність на церковній службі, і це наповнить вас радістю і щастям.

РИБИ. Отримаєте відчутну допомогу від друзів або покровителів. Цей тиждень бажано використати для того, щоб визначитися у власних бажаннях і накреслити нові плани й перспективи. Успішною і вигідною буде колективна або групова діяльність.

Він прийде з обіцяним щастям

Святкова гумореска

Святкувати Новий рік заведено саме 31 грудня. Або ще 13 січня. Хоч є велика спокуса святкувати за місяць до нього чи місяць після нього, а то й узагалі цілий рік. Не раджу. Бо навряд чи це витримає ваш бюджет.

Місця святкування обираються за смаком, можливостями. Тому частина населення п'є за Новий рік удома, інша — десь у ресторані чи барі, обійнявшися зі Снігуронькою, а хто надто добре піддасть — то в обіймах дільничного Діда Мороза в міліцейській формі.

Новий рік за сценарієм має приносити з собою Нове Щастя. Тому, тільки-но він прийде, не гайте часу —хапайте за комір і трусіть, доки не витрясете своє Щастя, або його душу.

Що відбувається на Новий рік — знають усі. Ялинка, подарунки, святкові заходи і трапези, багато іншого приємного. Чого гріха таїти — в цей день п'ють і дуже багато. Спочатку за старий рік, потім за новий. Потім за присутніх. Потім за відсутніх. Дійшовши потрібної кондиції, п'ють за політику, за вибори і тому подібне, за що за нормальних умов здорові люди не п'ють...

Звичайно, на Новий рік ще заведено їсти. Їсти потрібно багато (або дуже багато, якщо ви в гостях чи в ресторані за чужий рахунок), або мало (якщо харчі на святковому столі треба розтягнути на весь наступний рік).

А ще заведено багато і гучно стріляти. Хто з чого має. Шампанським, з ракетниці, а хтось... із міжконтинентальної ракетної установки. На щастя, найпоширеніша — стрільба з шампанського. При цьому стріляти бажано у стелю, стіни, а не в голову. У виняткових випадках дозволяється поцілити в сусідське вікно (якщо не трапилося своє) або в гостей, якщо вже надто засиділися...

І головне — на Новий рік просто необхідно веселитися. Веселитися так, щоб стояли на вухах усі сусіди, весь будинок, мікрорайон, область, та що там казати, вся наша славна Україна! Це ж бо Новий рік! І так хочеться вірити, що принесе нашій державі і кожному із нас Нове Щастя!

Разом з вами вірить у це Владислав ГУБКО.

Рахів
Закарпатської області.

Кросворд

Вписавши відповіді, в одному з кіл ви прочитаєте за годинниковою стрілкою деякий вислів (привітання).

1. Двоюрідна сестра. 2. Інструментальний музичний твір. 3. Прикраса, яку приколюють на жіночий одяг біля шиї або на груди. 4. Почуття шани, прихильне ставлення. 5. Сир з овечого молока. 6. Запашна косметична мазь. 7. Штучний головний покрив з чужого або синтетичного волосся. 8. Затичка для пляшки. 9. Проміжок часу в десять днів. 10. Троє коней, запряжених поряд в один екіпаж. 11. Хвостата зірка. 12. Одиниця виміру часу. 13. Вид металевої застібки для одягу. 14. Довгастий мішок з пір'ям або пухом, на якому сплять. 15. Смужка матерії, зібрана в складки і пришита для оздоблення до сукні. 16. Спокійний стан атмосфери. 17. Підсмажена скибка хліба. 18. Машкара, маска (заст.). 19. У перших християн — підземна галерея, де відбувалися богослужіння. 20. Письмовий знак, що позначає звук або сполучення звуків мови. 21. Металевий нагрівальний прилад. 22. Вертеп, катакомба. 23. Тонка тріска сухого дерева, яку використовували в давнину для освітлення.

Склав Іван СОБКО

Відповіді на кросворд від 5 січня 2002 року

1. Колядка. 2. Щедрівка. 3. Холодець. 4. Шапка. 5. Форшмак. 6. Кучугура. 7. Градус. 8. Бокал. 9. Осетер. 10. Глиця. 11. Льодок. 12. Сервіз. 13. Вата. 14. Різдво. 15. Сосна. 16. Завірюха. 17. Страва. 18. Кутя. 19. Кожух. 20. Синиця. 21. Кава. 22. Морж. 23. Світоч. 24. Торба. 25. Сани. 26. Веертеп. 27. Тост. 28. Січень. 29. Вермут. 30. Костюм.

Редактор номера Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311007. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України